



# Κώδικας Επιχειρηματικής Δεοντολογίας και Ηθικής

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ:	ΕΛΕΓΧΟΣ:	ΕΓΚΡΙΣΗ:	ΕΚΔΟΣΗ:	ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ: 5
Τμήμα Διαχείρισης Ποιότητας- Ασφάλειας- Περιβάλλοντος και ΕΚΕ	Ι. Κούμενος	Κ. Μιτζάλης	Ρ. Κωνσταντάρου	<b>ΗΜΕΡ/ΝΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ:</b> 01/11/2019

**ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΛΛΑΓΩΝ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΕΩΝ**

<i>No ΑΝΑΘ/ΣΗΣ</i>	<i>ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ</i>	<i>ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΛΛΑΓΗΣ</i>
1 <sup>η</sup>	30/03/2015	Αρχική Έκδοση
2 <sup>η</sup>	24/04/2017	Ολική αναθεώρηση
3 <sup>η</sup>	22/12/2017	Προσθήκη προσαρτήματος «Εγχειρίδιο Συμμόρφωσης με τους κανόνες ανταγωνισμού της J&P-ΑΒΑΞ Α.Ε.»
4 <sup>η</sup>	09/04/2019	Ενημέρωση ιστορικού §2.1 με την αλλαγή επωνυμίας της Εταιρίας J&P-ΑΒΑΞ σε ΑΒΑΞ.
5 <sup>η</sup>	01/11/2019	Ενσωμάτωση απαιτήσεων Συστήματος ISO 37001

## Περιεχόμενα

1	Μήνυμα Διοίκησης.....	4
2	Εισαγωγή.....	6
2.1	Παρουσίαση ΑΒΑΞ Α.Ε.....	6
2.2	Πεδίο εφαρμογής.....	7
2.3	Ορισμοί.....	8
3	Συμμόρφωση με την νομοθεσία .....	9
4	Ευθύνες σχετικά με τις εξωτερικές σχέσεις .....	10
4.1	Ανταγωνισμός .....	10
4.2	Σχέσεις με προμηθευτές, υπεργολάβους και εργολήπτες .....	10
4.3	Καταπολέμηση της δωροδοκίας και της διαφθοράς.....	11
4.4	Συνεργασία με κρατικές αρχές και δημόσιους λειτουργούς.....	13
4.5	Χορηγίες, δωρεές και φιλανθρωπίες.....	14
4.6	Πολιτικές δραστηριότητες και ειδικά συμφέροντα (lobbying) .....	15
4.7	Διασφάλιση δεοντολογικών διαδικασιών ανάθεσης συμβάσεων.....	15
5	Καθήκοντα και δεσμεύσεις των εργαζομένων .....	17
5.1	Σύννομη συμπεριφορά.....	17
5.2	Ποινικό Μητρώο .....	17
5.3	Διαφορετικότητα .....	17
5.4	Παιδική και καταναγκαστική εργασία .....	18
5.5	Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα .....	18
5.6	Σύγκρουση συμφερόντων .....	19
5.7	Νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.....	19
5.8	Συμμόρφωση με τους ελέγχους εισαγωγών και εξαγωγών.....	20
5.9	Επικοινωνία με εξωτερικά ενδιαφερόμενα μέρη - Χρήση μέσων κοινωνικής δικτύωσης .....	20
5.10	Πειθαρχική διαδικασία σε περίπτωση μη συμμόρφωσης .....	21
6	Χειρισμός των περιουσιακών στοιχείων της Εταιρίας .....	23
6.1	Προστασία περιουσιακών στοιχείων.....	23
6.2	Διαχείριση δεδομένων.....	23
6.3	Προστασία Αρχείων.....	24
6.4	Ακεραιότητα των επιχειρηματικών πληροφοριών και των οικονομικών εκθέσεων.....	24
7	Ευρύτερες κοινωνικές ευθύνες .....	26
7.1	Στήριξη των τοπικών κοινοτήτων .....	26
7.2	Περιβάλλον .....	26
7.3	Ασφάλεια στην εργασία .....	26
8	Συμμόρφωση, εφαρμογή και παρακολούθηση του Κώδικα .....	28
9	Ισχύς του Κώδικα .....	30
ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ 1 - ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΕΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΒΑΞ Α.Ε.....		31

# 1 Μήνυμα Διοίκησης

---

Η ΑΒΑΞ Α.Ε. παρόλη την δύσκολη οικονομική, γεμάτη επιχειρηματικές προκλήσεις εποχή, έχει καταφέρει να ηγείται αλλά και να αναγνωρίζεται τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο.

Η κουλτούρα ακεραιότητας είναι ένα από τα πιο κρίσιμα συστατικά για την επιτυχία μιας εταιρίας παγκόσμιας κλάσης όπως η ΑΒΑΞ Α.Ε.. Οι πελάτες μας τόσο από τον δημόσιο όσο και τον ιδιωτικό τομέα επιλέγουν να συνεργαστούν μαζί μας, διότι εμπιστεύονται το γεγονός ότι η ΑΒΑΞ Α.Ε. λειτουργεί με βιώσιμο, υπεύθυνο και ηθικό τρόπο, με σεβασμό στις ανάγκες των εργαζομένων, των πελατών, της κοινωνίας και του περιβάλλοντος.

Ως πρωτοπόρος στον τομέα της κατασκευής, και όπως απαιτείται από κάθε σύγχρονη επιχείρηση, η ΑΒΑΞ Α.Ε. δεσμεύεται για την εφαρμογή ενός συνόλου αξιών που διέπουν όλο το πεδίο δραστηριότητας της επιχείρησής μας. Οι αξίες και οι αρχές μας ως εταιρεία εμπεριέχονται και τεκμηριώνονται με την σύνταξη και εφαρμογή του παρόντος Κώδικα Επιχειρηματικής Δεοντολογίας και Ηθικής.

Αρχές, που δεν είναι άλλες από την σύννομη συμπεριφορά, υπευθυνότητα, σεβασμό στην διαφορετικότητα, διαφάνεια των εργασιών, ακεραιότητα, αειφόρο ανάπτυξη, προστασία του περιβάλλοντος και ασφάλεια στην εργασία, είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για την επίτευξη των οικονομικών, παραγωγικών και κοινωνικών στόχων της Εταιρίας που σχετίζονται τόσο με την λειτουργία των γραφείων όσο και με την εκτέλεση των έργων που αναλαμβάνει να κατασκευάσει.

Ο Κώδικας Επιχειρηματικής Δεοντολογίας και Ηθικής, σε συνεργασία με το Σύστημα Διαχείρισης κατά της Δωροδοκίας, εφαρμόζεται στους εκάστοτε εργαζομένους της ΑΒΑΞ Α.Ε. (ανεξάρτητα από τη θέση τους στην ιεραρχία της), στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, στο έμμισθο προσωπικό, στους υπεργολάβους, στις συνδεδεμένες εταιρείες, στους συμβούλους, στους διαμεσολαβητές, στους εκπροσώπους συμφερόντων, στους προμηθευτές, στους εργολήπτες και σε οποιονδήποτε ενεργεί για λογαριασμό της. Οι τρίτοι, οι οποίοι εργάζονται για λογαριασμό της ΑΒΑΞ Α.Ε., οφείλουν να τηρούν τις αρχές που περιγράφονται στον παρόντα Κώδικα, στην Πολιτική κατά της Δωροδοκίας καθώς και κάθε ισχύουσα νομοθεσία ή συμβατικό όρο.

Η φήμη μας και η μελλοντική επιτυχία μας, στηρίζεται στο να αναλάβει καθένας από εμάς προσωπική ευθύνη για την εφαρμογή του Επιχειρηματικής Δεοντολογίας και Ηθικής στην πράξη. Πρέπει πάντα να συμμορφωνόμαστε με την εκάστοτε εθνική νομοθεσία και κανονισμούς, καθώς και με τις εσωτερικές πολιτικές και οδηγίες μας. Πρέπει όλοι να θυμόμαστε ότι η αποτυχία συμμόρφωσης με τον Κώδικα Επιχειρηματικής Δεοντολογίας και Ηθικής μπορεί να θέσει σε κίνδυνο όχι μόνο την καλή φήμη της ΑΒΑΞ Α.Ε., αλλά και τους ίδιους.



Παρακαλούμε αφιερώστε χρόνο για να διαβάσετε προσεκτικά τον Κώδικα Επιχειρηματικής Δεοντολογίας και Ηθικής. Σε περίπτωση αμφιβολίας ή ερώτησης σχετικά με κάθε ένα από τα θέματα που αναφέρονται στο έγγραφο αυτό, μην διστάσετε να ρωτήσετε τον Προϊστάμενό σας, τον Διευθυντή Ανθρώπινου Δυναμικού, τον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης ή εμένα προσωπικά για περαιτέρω διευκρινίσεις.

***Για την ΑΒΑΞ Α.Ε.***

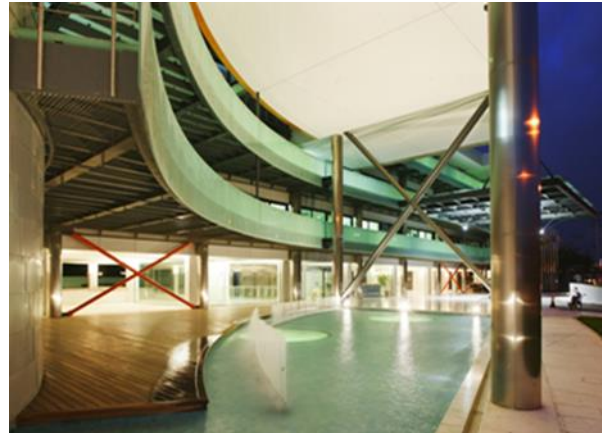
***Ο Διευθύνων Σύμβουλος***

***Κων/νος Μιτζάλης***

## 2 Εισαγωγή

### 2.1 Παρουσίαση ΑΒΑΞ Α.Ε.

Ο Όμιλος ΑΒΑΞ Α.Ε. είναι ένας από τους ισχυρότερους κατασκευαστικούς Ομίλους στην Ελλάδα. Περιλαμβάνει στο χαρτοφυλάκιο του εταιρείες με εργοληπτικά πτυχία 7ης, 6ης, 4ης και 3ης τάξης για έργα του Δημοσίου, αλλά και εταιρείες με συμπληρωματικές δραστηριότητες, όπως το Real Estate, τα Κέντρα τεχνικού Ελέγχου οχημάτων, την Κατασκευή- Διαχείριση και Εκμετάλλευση Parking, τη Διαχείριση



Εγκαταστάσεων, τη Διαχείριση Έργων και Συμβάσεων, τον Εμποτισμό Ξυλείας, την Εκμετάλλευση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, την Ανάπτυξη Αιολικών και Φωτοβολταϊκών πάρκων κ.α.

Η επιχειρηματική δομή του Ομίλου χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερα διευρυμένη κατασκευαστική βάση και αυξημένη ανταγωνιστικότητα, επιτρέποντας την διεκδίκηση και ποιοτική εκτέλεση μεγάλου αριθμού έργων με ευρύ φάσμα προϋπολογισμού και τεχνικών χαρακτηριστικών.

Ταυτόχρονα, ο Όμιλος στελεχώνει με εξειδικευμένο προσωπικό αυτόνομες μονάδες με δραστηριότητες όπως η διαχείριση των αυτοχρηματοδοτούμενων έργων, οι περιβαλλοντικές δράσεις και οι στρατηγικές συμμετοχές σε άλλες εταιρίες.

Ο Όμιλος ΑΒΑΞ εφαρμόζει σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων του τα εξής Συστήματα Διαχείρισης:

- Ποιότητας πιστοποιημένο κατά ISO - 9001,
- Ασφάλειας και Υγείας πιστοποιημένο κατά ISO - 45001,
- Περιβάλλοντος πιστοποιημένο κατά ISO - 14001,
- Ενέργειας πιστοποιημένο κατά ISO - 50001,
- Κατά της Δωροδοκίας πιστοποιημένο κατά ISO - 37001.

Παράλληλα, εφαρμόζει Πολιτικές Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και Αειφόρου Ανάπτυξης σε συνδυασμό με την εφαρμογή του Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας, που διέπει όλες τις λειτουργίες του ομίλου. Ο Όμιλος ενσωματώνει στις Εταιρικές του Αξίες τους 17 Στόχους της Βιώσιμης Ανάπτυξης του Συμφώνου του ΟΗΕ που αφορούν ειδικότερα την προστασία των θεμελιωδών



ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων στην εργασία, την προστασία του περιβάλλοντος, την προαγωγή της Υγιεινής και Ασφάλειας και την καταπολέμηση της διαφθοράς. Κατά την διεκπεραίωση των υποθέσεων του Ομίλου, στις συναλλαγές τους με Κρατικές ή άλλες Αρχές και Φορείς καθώς και με άλλες επιχειρήσεις, οι εργαζόμενοι και οι συνεργάτες του Ομίλου οφείλουν να συμπεριφέρονται με γνώμονα τις Εταιρικές Αξίες και δεσμεύσεις, επιδεικνύοντας ηθική ακεραιότητα και κοινωνική ευθύνη.

## **2.2 Πεδίο εφαρμογής**

Ο Κώδικας Επιχειρηματικής Δεοντολογίας και Ηθικής (στο εξής, ο «Κώδικας») σχεδιάστηκε με στόχο την καταγραφή σε ενιαίο έγγραφο των γενικών αρχών και κανόνων που πρέπει να διέπουν τη δέσμευση της ΑΒΑΞ Α.Ε. προς τους εργαζομένους και την ηθική και επαγγελματική συμπεριφορά όλων των προσώπων που απασχολούνται από την ΑΒΑΞ Α.Ε. ή ενεργούν για λογαριασμό της.

Θεσπίζοντας τον Κώδικα, η ΑΒΑΞ Α.Ε. καθιέρωσε κανόνες και καθόρισε προσδοκίες σε σχέση με τα ακόλουθα:

- Συμπεριφορά στις σχέσεις με εξωτερικούς συνεργάτες, εργαζομένους και εργολήπτες, με την αγορά και το περιβάλλον, στους οποίους βασίζει τις εσωτερικές και εξωτερικές δραστηριότητές της.
- Οργάνωση και διοίκηση, όσον αφορά στην εύρυθμη λειτουργία της όσο και την ανάπτυξη αποδοτικού και αποτελεσματικού συστήματος προγραμματισμού, εκτέλεσης και ελέγχου των δραστηριοτήτων, τη διασφάλιση της εφαρμογής του Κώδικα και την πρόληψη της παράβασης των κανόνων του Κώδικα από οποιοδήποτε πρόσωπο ενεργεί για λογαριασμό της.
- Ευθύνη κάθε εργαζομένου, ως άμεσα ή έμμεσα απασχολούμενου από την ΑΒΑΞ Α.Ε. (ανεξάρτητα από τη θέση του στην ιεραρχία της), να ενεργεί και να συμπεριφέρεται κατά τρόπο που αντικατοπτρίζει τις Αξίες μας σε κάθε επιχειρηματική απόφαση ή αλληλεπίδραση.

Παρότι ο Κώδικας παρέχει ευρύ φάσμα κατευθυντήριων γραμμών για την ορθή επιχειρηματική συμπεριφορά και για τη διατήρηση της ακεραιότητας, δεν μπορεί να προβλέψει κάθε κατάσταση την οποία ενδέχεται να αντιμετωπίσουν τα πρόσωπα που συνδέονται με την ΑΒΑΞ Α.Ε.. Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, ακόμη και φαινομενικά ανάρμοστη συμπεριφορά μπορεί να ενέχει κίνδυνο για την ΑΒΑΞ Α.Ε. και τη φήμη της.

Είναι κρίσιμο όχι μόνον να τηρείται το γράμμα του παρόντος Κώδικα, αλλά να λαμβάνονται επίσης υπόψη το ευρύτερο νόημα του κειμένου και η σημασία της συμμόρφωσης με το «πνεύμα του νόμου». Ο παρών Κώδικας αποτελεί οδηγό, ο οποίος παραπέμπει στους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς. Κάθε ένας προσωπικά οφείλει να επιδεικνύει ορθή κρίση, να παραμένει υπεύθυνος



για τις ενέργειές του και να ζητεί καθοδήγηση σχετικά με την ορθή επιχειρηματική συμπεριφορά όταν είναι απαραίτητο.

Οποιοδήποτε πρόσωπο έχει ερωτήσεις σχετικά με τον παρόντα Κώδικα οφείλει να επικοινωνήσει με τον Διευθυντή/Προϊστάμενό του, το Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού ή/και τον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης.

Ο παρών Κώδικας αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των συμβατικών όρων συνεργασίας με τους υπαλλήλους της ΑΒΑΞ Α.Ε., τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, τρίτους και άλλα πρόσωπα που ενεργούν για λογαριασμό της.

Η προετοιμασία του παρόντος Κώδικα έγινε με επιμέλεια του τμήματος Ποιότητας, Ασφάλειας, Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης σε συνεργασία με την Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού της ΑΒΑΞ Α.Ε. και εν συνεχεία εγκρίθηκε και από το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ) του Ομίλου. Κάθε μεταβολή ή παρέκκλιση από τον Κώδικα απαιτεί την έγκριση του ΔΣ .

## **2.3 Ορισμοί**

Για τους σκοπούς του παρόντος εγγράφου, οι ακόλουθοι όροι και εκφράσεις έχουν την έννοια που τους αποδίδεται στην παρούσα:

### **Ορισμοί**

Ως «Εταιρία» νοούνται η ΑΒΑΞ Α.Ε. και οι θυγατρικές στις οποίες ασκεί έλεγχο, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων τους που σχετίζονται με την κατασκευή έργων, σε κοινοπρακτικά σχήματα ή εξολοκλήρου από την ΑΒΑΞ Α.Ε.



### 3 Συμμόρφωση με την νομοθεσία

---

Το πρώτο μας μέλημα σε όλες τις επιχειρηματικές αποφάσεις και δράσεις μας είναι η συμμόρφωση με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία της χώρας που δραστηριοποιούμαστε.

Το Νομικό Τμήμα της ΑΒΑΞ Α.Ε. έχει συσταθεί για την προστασία και τη διατήρηση της νομικής και ηθικής ακεραιότητας και φήμης της ΑΒΑΞ Α.Ε. και των θυγατρικών της καθώς και διαχείριση θεμάτων εργατικού δικαίου.

Αυτό επιτυγχάνεται με την παροχή στρατηγικών νομικών συμβουλών στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και με την εξασφάλιση ότι ασκούν τις δραστηριότητές τους σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και σύμφωνα με την αποστολή, το όραμα και τις αξίες του Ομίλου ΑΒΑΞ.

Η Οικονομική Διεύθυνση έχει ως στόχο την προστασία της οικονομικής ακεραιότητας της ΑΒΑΞ Α.Ε., παρέχοντας συμβουλές και ελέγχους από έμπειρους οικονομολόγους σε ολόκληρη την Εταιρία και οικονομικές πληροφορίες προς το Διοικητικό Συμβούλιο για την αποτελεσματική λήψη αποφάσεων.

Η Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού έχει στόχο την προστασία της εταιρίας αλλά και των εργαζομένων σε εργασιακά θέματα και την τήρηση της ισχύουσας εργατικής νομοθεσίας.

Το Τμήμα Συμβάσεων έχει στόχο την προστασία της Εταιρίας έναντι των πελατών της αλλά και την διασφάλιση των πελατών ότι οι συμβάσεις συντάσσονται με διαφάνεια και σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Το Τμήμα Διαχείρισης Ποιότητας – Ασφάλειας –Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης διασφαλίζει ότι τα Προγράμματα και οι Διαδικασίες που εφαρμόζονται στην Εταιρία και στα έργα, είναι σύμφωνα με την ισχύουσα τοπική νομοθεσία και τις πολιτικές της Εταιρίας. Η ΑΒΑΞ Α.Ε. αναμένει όλοι οι υπάλληλοί της να συμμορφώνονται με όλους τους νόμους που αποσκοπούν στην προστασία της υγείας, της ασφάλειας και του περιβάλλοντος.

Δύναται να προκύψουν ζητήματα της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις των κυβερνητικών φορέων. Είναι σημαντικό για την Διοίκηση της ΑΒΑΞ Α.Ε. να ενημερώνεται άμεσα για τυχόν τέτοια ζητήματα σε σύντομο χρονικό διάστημα.

## 4 Ευθύνες σχετικά με τις εξωτερικές σχέσεις

### 4.1 Ανταγωνισμός

Η ΑΒΑΞ Α.Ε. πιστεύει ότι ο θεμιτός ανταγωνισμός επιτρέπει την ανάπτυξη της ελεύθερης αγοράς -με τα επακόλουθα κοινωνικά οφέλη- και στοχεύει με τις ενέργειές του στην επίτευξη ανταγωνιστικών αποτελεσμάτων, τα οποία επιβραβεύουν τις ικανότητες, την εμπειρία και την αποδοτικότητα. Ως εκ τούτου, οι εργαζόμενοι και συνεργάτες υποχρεούνται να τηρούν τους κανόνες του θεμιτού ανταγωνισμού.

Κάθε πράξη η οποία έχει ως σκοπό την παρέκκλιση από τους όρους του θεμιτού ανταγωνισμού είναι αντίθετη στην πολιτική της ΑΒΑΞ Α.Ε. και απαγορεύεται για κάθε πρόσωπο το οποίο ενεργεί για λογαριασμό της.

Οποιαδήποτε συμπεριφορά της ανώτατης διοίκησης, των υπαλλήλων ή συνεργατών της, η οποία δεν είναι σύμφωνη με τους ισχύοντες νόμους, τους κανόνες του παρόντος Κώδικα καθώς και του Συστήματος Διαχείρισης κατά της Δωροδοκίας, που εφαρμόζεται στην εταιρία, δεν δύναται να δικαιολογηθεί, σε καμία περίπτωση, ως τρόπος επιδίωξης των συμφερόντων της.

Ακολουθούν παραδείγματα μορφών συμπεριφορών που μπορούν να συνεπάγονται παράβαση της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού:

- Συζητήσεις με ανταγωνιστές /προμηθευτές /υπεργολάβους σχετικά με τιμές, παραγωγή, δυνατότητες, πωλήσεις, προσφορές, κέρδη, περιθώρια κέρδους, κόστη, μεθόδους διανομής και κάθε άλλη παράμετρο η οποία καθορίζει ή επηρεάζει την ανταγωνιστική συμπεριφορά της ΑΒΑΞ Α.Ε. με στόχο να προσελκύσει αντίστοιχη συμπεριφορά από τον ανταγωνιστή.
- Σύναψη συμφωνίας με ανταγωνιστή /προμηθευτή /υπεργολάβο κτλ. που περιορίζει τον ανταγωνισμό όπως για παράδειγμα η κατανομή των αγορών ή των πηγών εφοδιασμού.

### 4.2 Σχέσεις με προμηθευτές, υπεργολάβους και εργολήπτες

Οι σχέσεις της ΑΒΑΞ Α.Ε. με ιδιωτικούς ή δημόσιους εξωτερικούς συνεργάτες, υπεργολάβους, προμηθευτές και εργολήπτες σε ολόκληρο το φάσμα των δραστηριοτήτων και λειτουργιών της πρέπει να είναι σύμφωνες με τον νόμο και με τις αρχές της δικαιοσύνης, της διαφάνειας, της εμπιστοσύνης, της ειλικρίνειας και της ακεραιότητας. Επιπλέον, αναμένει από όλους τους συνεργάτες της, μελετητές, υπεργολάβους, τους προμηθευτές και μέλη κοινοπρακτικών σχημάτων να συμμερίζονται τις αξίες της και να συμμορφώνονται με κάθε ισχύουσα νομοθεσία.

Αποτελεί αδιαπραγμάτευτη αρχή της πολιτικής της, ότι κάθε συναλλακτική σχέση με συνεργάτες, προμηθευτές, μελετητές, υπεργολάβους και εργολήπτες οι οποίοι διαπιστωμένα εφαρμόζουν παράνομες ή αντι-ανταγωνιστικές πρακτικές να τερματίζεται.

Η ΑΒΑΞ Α.Ε. εποπτεύει συνεχώς και προσεκτικά τις σχέσεις της με ιδιωτικούς ή δημόσιους εξωτερικούς συνεργάτες μέσω του Νομικού Τμήματος και του Τμήματος Συμβάσεων.

### **4.3 Καταπολέμηση της δωροδοκίας και της διαφθοράς**

Η ΑΒΑΞ Α.Ε. απαγορεύει κάθε μορφή δωροδοκίας ή διαφθοράς και δεσμεύεται να ασκεί την επιχειρηματική της δραστηριότητα με ηθικό και νόμιμο τρόπο. Πρόθεση της είναι όλα τα τμήματα και οι εργαζόμενοί της, τα φυσικά πρόσωπα και οι οντότητες που εργάζονται για αυτήν ή ενεργούν για λογαριασμό της να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για τον εντοπισμό ή/και την πρόληψη τέτοιας συμπεριφοράς ή απόπειρας.

Η ΑΒΑΞ Α.Ε. εφαρμόζει Σύστημα Διαχείρισης κατά της Δωροδοκίας, πιστοποιημένη κατά ISO 37001.

Είναι καθοριστικής σημασίας για την ΑΒΑΞ Α.Ε. να επιδεικνύει κατάλληλη και ικανοποιητική μέριμνα όταν συναλλάσσεται με τρίτους και άλλα πρόσωπα τα οποία εκτελούν εργασίες για λογαριασμό της, καθώς μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για πράξεις διαφθοράς στις οποίες αυτοί εμπλέκονται. Τις σχέσεις με τρίτους πρέπει να διαχειρίζονται μόνον εξουσιοδοτημένοι υπάλληλοι, οι οποίοι είναι υπεύθυνοι να επιβεβαιώνουν τη φήμη, τις ικανότητες και το ιστορικό τους, πριν από τη σύναψη της συμφωνίας και κατά τη διάρκεια αυτής. Όλες οι συμβάσεις πρέπει να ελέγχονται και να εγκρίνονται από τα αρμόδια στελέχη βάσει των διαδικασιών και πολιτικών της ΑΒΑΞ Α.Ε..

Η ΑΒΑΞ Α.Ε. αντιτίθεται σε κάθε μορφή διαφθοράς και καταβάλλει ενεργές προσπάθειες ώστε να διασφαλίζεται η αποφυγή διαφθοράς σε κάθε επιχειρηματική δραστηριότητά της. Απαγορεύεται ρητά κάθε άμεση ή έμμεση (δηλαδή μέσω τρίτου) δωροδοκία, χρηματισμός προς ανταπόδοση (μίζα) ή άλλη ανάρμοστη πληρωμή ή υπόσχεση αυτών σε φυσικό πρόσωπο ή οργανισμό, στον ιδιωτικό ή δημόσιο τομέα.

Η δωροδοκία είναι μορφή διαφθοράς και ορίζεται ως η προσφορά ή η λήψη κάποιου είδους αξίας από άλλο πρόσωπο σε αντάλλαγμα πράξης ή παράλειψης. Διαφθορά είναι η κατάχρηση ανατεθείσας εξουσίας για προσωπικό όφελος και σε αυτή περιλαμβάνονται επίσης η εκβίαση, η απάτη, η αθέμιτη άσκηση επιρροής, η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, ο νεποτισμός (οικογενειοκρατία) καθώς και οι συγκρούσεις συμφερόντων.

Παραδείγματα δωροδοκίας:



- Ο υπεύθυνος προμηθειών λαμβάνει ως δώρο διακοπές σε αντάλλαγμα για την ανάθεση σύμβασης σε συγκεκριμένο προμηθευτή.
- Παροχή μεγάλου δώρου σε δημόσιο λειτουργό για την εξασφάλιση ευνοϊκής φορολογικής μεταχείρισης.
- Πρόσληψη συγγενούς δημόσιου λειτουργού σε αντάλλαγμα για την έκδοση απαραίτητης άδειας ή κανονιστικής έγκρισης.
- Ανάθεση σύμβασης σε εταιρία που συνδέεται με δημόσιο λειτουργό χωρίς κατάλληλη διαδικασία διαγωνισμού. Ο δημόσιος λειτουργός παρέχει, ως αντάλλαγμα, πολιτική στήριξη.

Απαγορεύονται αυστηρά οι πληρωμές διευκόλυνσης. Οι εν λόγω πληρωμές ή προσφορές μπορεί να περιλαμβάνουν την προσφορά /παροχή μικρών πληρωμών σε χαμηλόβαθμο κρατικό λειτουργό για την ανάληψη νέου έργου, την εξασφάλιση ή την επίσπευση μιας πράξης ρουτίνας, για την οποία η ΑΒΑΞ Α.Ε. έχει αξίωση. Η πίεση χρόνου δεν αποτελεί αποδεκτή δικαιολογία για μια τέτοια πληρωμή. Στις περιπτώσεις στις οποίες ζητείται πληρωμή διευκόλυνσης και στις οποίες η μη πληρωμή συνεπάγεται άμεση απειλή για τη υγεία, την ασφάλεια ή τη σωματική ακεραιότητα ενός προσώπου, η σχετική πληρωμή πρέπει να αναφέρεται αμέσως μετά την πραγματοποίησή της στον Διευθυντή Ανθρωπίνου Δυναμικού και τον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης.

Κάθε είδος δώρου, εξυπηρέτησης, ωφέλειας ή δωρεάν παροχής που προσφέρεται σε τρίτο ή λαμβάνεται από τρίτο πρέπει να είναι εύλογης και ανάλογης αξίας και δεν πρέπει ποτέ να χρησιμοποιείται για την ανάληψη έργου, την εξασφάλιση ή τη διατήρηση πράξης ή παράλειψης, καθώς κάτι τέτοιο μπορεί να συνιστά δωροδοκία ή πληρωμή. Οι εργαζόμενοι δεν πρέπει να δέχονται, άμεσα ή έμμεσα, δώρα ή οποιοδήποτε είδος αξίας, παρά μόνον διαφημιστικά είδη συμβολικής αξίας, τα οποία φέρουν συνήθως λογότυπο εταιρίας (π.χ. στυλό, σημειωματάρια, μπλουζάκια, καπέλα). Εάν τους προσφερθούν δώρα ή οποιοδήποτε είδος αξίας, οι εργαζόμενοι πρέπει να τα αρνούνται ευγενικά και να ενημερώνουν τον προϊστάμενό τους.

Εκδηλώσεις φιλοξενίας σχετικές με την επιχειρηματική δραστηριότητα, διαφημιστικά και άλλα επιχειρηματικά έξοδα (όπως μεταφορά σε εργοτάξιο, προσκλήσεις σε κοινωνικές εκδηλώσεις ή γεύματα) μπορούν να γίνουν δεκτά ή να προσφερθούν μόνον εάν είναι επαρκώς περιορισμένης αξίας και σε μορφή που δεν μπορεί να θεωρηθεί δωροδοκία ή πληρωμή ούτε ότι προορίζονται για την εξασφάλιση ή τη διατήρηση οποιασδήποτε ευνοϊκής μεταχείρισης ή επιχειρηματικού πλεονεκτήματος. Τα σχετικά έξοδα πρέπει να είναι εύλογα και αναλογικά. Εάν δεν είναι, συνιστούν παράπτωμα, ακόμη και αν δεν αναμένεται από τον αποδέκτη τους να προβεί σε οποιαδήποτε ανάρμοστη ενέργεια.

Δώρα καθώς και έξοδα υποδοχής και φιλοξενίας πρέπει να προσφέρονται ανοικτά και με διαφάνεια, να εγκρίνονται κατάλληλα βάσει των διαδικασιών εξόδων της Εταιρίας και να καταγράφονται

ανάλογα στα οικονομικά στοιχεία.

Κάθε θέμα που αφορά την αποδοχή προσφορών ή δώρων, φιλοξενίας και παρόμοιων πλεονεκτημάτων πρέπει να συζητείται και να συμφωνείται μεταξύ του προσώπου και του προϊστάμενου του. Εάν δεν μπορεί να επιτευχθεί συμφωνία, το πρόσωπο δικαιούται να απευθυνθεί στον αρμόδιο προϊστάμενο, τον Διευθυντή Ανθρωπίνου Δυναμικού και τον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης.

Όλες οι επιχειρηματικές συναλλαγές της ΑΒΑΞ Α.Ε. πρέπει να τηρούν την ισχύουσα νομοθεσία για την καταπολέμηση της δωροδοκίας και της διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένων του FCPA (Foreign Corrupt Practices Act - νόμος των Η.Π.Α. για τις πρακτικές διαφθοράς στην αλλοδαπή), του UKBA (νόμος του Ηνωμένου Βασιλείου κατά της δωροδοκίας), των νόμων στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες στις οποίες ενδέχεται να δραστηριοποιηθεί η ΑΒΑΞ Α.Ε.. Οι συναλλαγές με κυβερνήσεις και δημόσιους λειτουργούς υπόκεινται σε αυστηρότερους κανόνες για την προστασία του δημόσιου συμφέροντος. Βάσει των προαναφερθέντων, ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στη συνεργασία της με κρατικές αρχές και δημόσιους λειτουργούς, όπως περιγράφεται στην ενότητα 4.4 κατωτέρω.

#### **4.4 Συνεργασία με κρατικές αρχές και δημόσιους λειτουργούς**

Η ΑΒΑΞ Α.Ε. τηρεί αυστηρά τους νόμους και τους κανονισμούς όταν συναλλάσσεται με δημόσιους και κρατικούς λειτουργούς.

«Δημόσιοι ή κρατικοί λειτουργοί» είναι οι υπάλληλοι κάθε κράτους, συμπεριλαμβανομένων όλων των υπαλλήλων οντότητας /φορέα υπό τον έλεγχο του κράτος ή ανήκουσας στο κράτος ή προσώπων που ενεργούν για λογαριασμό δημόσιου διεθνούς οργανισμού. «Δημόσιος λειτουργός» ορίζεται επίσης κάθε πρόσωπο το οποίο εκλέγεται σε πολιτικό αξίωμα ή θέτει υποψηφιότητα για τέτοιο αξίωμα, στέλεχος ή υπάλληλος πολιτικού κόμματος ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο το οποίο ενεργεί υπό επίσημη ιδιότητα για λογαριασμό πολιτικού κόμματος.

Απαγορεύεται η διαφθορά δημόσιων ή κρατικών λειτουργών. Απαγορεύονται η προσφορά, η υπόσχεση, η έγκριση πληρωμής, η παροχή ή η λήψη οποιουδήποτε είδους αξίας, συμπεριλαμβανομένης κάθε παράνομης προμήθειας, δωροδοκίας ή παρόμοιας πληρωμής κάθε είδους, καθώς και οι διευκολύνσεις προσωπικής φύσης προς /από δημόσιο ή κρατικό λειτουργό. Οι νομικές κυρώσεις για ανάρμοστη συμπεριφορά μπορεί να είναι αυστηρές τόσο για το πρόσωπο όσο και την ΑΒΑΞ Α.Ε..

Δεν επιτρέπεται η σύναψη προσωπικών σχέσεων με εκπροσώπους ή υπαλλήλους της δημόσιας διοίκησης με σκοπό την εξασφάλιση ωφελειών, την άσκηση επιρροής και την παρέμβαση με σκοπό τον άμεσο ή έμμεσο επηρεασμό του αποτελέσματος· δεν επιτρέπεται η προσφορά αγαθών ή



άλλων παροχών σε εκπροσώπους, στελέχη ή υπαλλήλους της δημόσιας διοίκησης, ακόμη και μέσω τρίτων.

Μόνο υπάλληλοι ή τρίτοι (π.χ. εκπρόσωποι ειδικών συμφερόντων - lobbyists, δικηγόροι) ρητώς εξουσιοδοτημένοι από το ΔΣ της ΑΒΑΞ Α.Ε. μπορούν να την εκπροσωπούν και να συναλλάσσονται με λειτουργούς της δημόσιας διοίκησης και του κράτους. Κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε επιχειρηματικής διαπραγμάτευσης (είτε πρόκειται για αίτημα προς τη δημόσια διοίκηση είτε για τρέχουσα σχέση με τη δημόσια διοίκηση στην Ελλάδα ή/και στο εξωτερικό), σκοπός της συμπεριφοράς δεν πρέπει να είναι η παράνομη επιρροή επί των αποφάσεων δημόσιων λειτουργών ή υπαλλήλων της δημόσιας διοίκησης.

#### **4.5 Χορηγίες, δωρεές και φιλανθρωπίες**

Η φιλανθρωπική δραστηριότητα της ΑΒΑΞ Α.Ε. συνάδει με το όραμα και τη μέριμνα για τη βιώσιμη ανάπτυξη και την ανάπτυξη της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης της. Οι φιλανθρωπικές συνεισφορές εντάσσονται στη δέσμευσή της προς την κοινωνία και αποτελούν τρόπο συμβολής σε αξιόλογους σκοπούς. Οι εν λόγω συνεισφορές περιλαμβάνουν οποιοδήποτε είδος αξίας το οποίο δωρίζει για τη στήριξη φιλανθρωπικών σκοπών (εκπαίδευση και επιστήμη, τέχνη και πολιτισμός, κοινωνικά και ανθρωπιστικά σχέδια), στα οποία δεν υπάρχει προσδοκία λήψης επιχειρηματικού πλεονεκτήματος ως ανταλλάγματος.

Η ΑΒΑΞ Α.Ε. πρέπει να είναι προσεκτική όταν αναλαμβάνει φιλανθρωπικές δραστηριότητες ή προβαίνει σε δωρεές ή χορηγίες, καθώς τέτοιες δραστηριότητες μπορούν να θεωρηθούν ενίοτε ως απόπειρα εξασφάλισης ανάρμοστου πλεονεκτήματος.

Δεσμεύεται δε να προωθεί, να στηρίζει και να προάγει τους φιλανθρωπικούς σκοπούς της, οι οποίοι καταδεικνύουν ότι είναι υπεύθυνο μέλος της κοινωνίας και εκφράζουν τη δέσμευσή της να συμβάλει στην ικανοποίηση των αναγκών των κοινοτήτων στις οποίες δραστηριοποιείται.

Οι χορηγίες διαφέρουν από τις δωρεές, καθώς σκοπός τους είναι η εξασφάλιση συγκεκριμένου επιχειρηματικού οφέλους. Πληρωμές για χορηγίες επιτρέπονται μόνον εάν ο στόχος τους δεν είναι η εξασφάλιση ανάρμοστου πλεονεκτήματος. Απαγορεύονται οι χορηγίες σε πολιτικά κόμματα ή οι δωρεές σε φιλανθρωπίες που συνδέονται ή επιχορηγούνται από κρατικό λειτουργό (βλ. επίσης άρθρο 5.6 Πολιτικές δραστηριότητες και ειδικά συμφέροντα).

Κάθε δωρεά, χορηγία και δαπάνη που σχετίζεται με φιλανθρωπικές δραστηριότητες πρέπει να εγκρίνεται κατάλληλα σύμφωνα με τις πολιτικές της Εταιρίας (επαρκής και αποδεκτός έλεγχος δέουσας επιμέλειας και άλλα μέτρα όσον αφορά τη διαφάνεια) για την αποφυγή της κατάχρησης των προσφερόμενων κεφαλαίων. Αυτό σημαίνει, μεταξύ άλλων, ότι η ταυτότητα του αποδέκτη και



η προβλεπόμενη χρήση των κεφαλαίων πρέπει να είναι σαφείς, ο δε λόγος και σκοπός της δωρεάς πρέπει να είναι επαρκώς αιτιολογημένοι και καταγεγραμμένοι.

#### **4.6 Πολιτικές δραστηριότητες και ειδικά συμφέροντα (lobbying)**

Η ΑΒΑΞ Α.Ε. δεν προβαίνει σε καμία άμεση ή έμμεση συνεισφορά, υπό οποιαδήποτε μορφή, σε πολιτικά κόμματα, κινήματα, επιτροπές, πολιτικές οργανώσεις και συνδικαλιστικές οργανώσεις ή στους εκπροσώπους ή στους υποψήφιους τους.

Όλοι οι εργαζόμενοι, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, οι τρίτοι και άλλα πρόσωπα που ενεργούν για λογαριασμό της δικαιούνται να συμμετέχουν στην πολιτική διαδικασία. Ωστόσο, πρέπει να καθίσταται πάντοτε σαφές ότι δεν εκπροσωπούν την ΑΒΑΞ Α.Ε. και ότι οι προσωπικές απόψεις και ενέργειές τους δεν είναι αυτές της ΑΒΑΞ Α.Ε.

Η ΑΒΑΞ Α.Ε. συμμετέχει σε συζητήσεις πολιτικής σε θέματα εύλογου ενδιαφέροντος για την ίδια, το προσωπικό της καθώς και τις κοινότητες στις οποίες δραστηριοποιείται με διάφορους τρόπους, μεταξύ άλλων μέσω ομάδων ειδικών συμφερόντων. Οι δραστηριότητες ειδικών συμφερόντων υπόκεινται σε εκτενή ρύθμιση και πρέπει να αναλαμβάνονται μόνον από πρόσωπα εξουσιοδοτημένα για τον σκοπό αυτό.

#### **4.7 Διασφάλιση δεοντολογικών διαδικασιών ανάθεσης συμβάσεων**

Οι διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων για την εκτέλεση οποιουδήποτε έργου χαρακτηρίζονται από διαφάνεια. Είναι σημαντικό η ΑΒΑΞ Α.Ε. να παραμένει ουδέτερη στις εξωτερικές πιέσεις και να μεταχειρίζεται όλους τους συμμετέχοντες δίκαια στα έργα τα οποία αναθέτει, αλλά και στα έργα τα οποία η ίδια διεκδικεί για ανάληψη. Για τον λόγο αυτό, το καθήκον της διεξαγωγής των διαδικασιών ανάθεσης συμβάσεων ανατίθεται σε ανεξάρτητο τομέα, δηλαδή στο Τμήμα Συμβάσεων. Η Δ6 «Διαδικασία Αγορών» της Εταιρίας έχει ως σκοπό να διευκρινίζει και να καταγράφει τις λειτουργίες της προμήθειας των υλικών σε όλα τα στάδια και έχει εφαρμογή σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέλη, χωρίς εξαιρέσεις, ενώ αντίστοιχα η Δ5 «Διαδικασία Επιλογής και Παρακολούθησης Υπεργολάβων» έχει συνταχτεί και εφαρμόζεται για να καθορίσει τις εργασίες που ανατίθενται σε υπεργολάβους, για να καθορίσει τον τρόπο επιλογής των κατάλληλων υπεργολάβων.

Προκειμένου να διασφαλίζεται συμμόρφωση με τις αρχές της δεοντολογίας και τη νομοθεσία για την καταπολέμηση της δωροδοκίας, ιδιαίτερη σημασία έχουν οι ακόλουθες απαιτήσεις της διαδικασίας ανάθεσης συμβάσεων:

- πρέπει να γίνεται σαφής διάκριση μεταξύ ευθύνης για το έργο και ευθύνης για την ανάθεση



συμβάσεων·

- ο Υπεύθυνος Έργου ή άλλο συγκεκριμένο βασικό μέλος του προσωπικού (Υπεύθυνος Προμηθειών Έργου) είναι υπεύθυνος για την έκδοση εντολών, τη διάθεση πόρων από τον προϋπολογισμό και την έγκριση των εγγράφων της προμήθειας (αίτημα αγοράς, κ.λπ.)·
- η διαδικασία ανάθεσης ξεκινά με πρόσκληση στους πιθανούς ενδιαφερόμενους υπεργολάβους να υποβάλουν προσφορά·
- οι προμηθευτές ή υπεργολάβοι οι οποίοι πληρούν τα απαιτούμενα κριτήρια καθώς ορίζεται από τις διαδικασίες Δ5 και Δ6 (εξαιρούνται όσοι είναι στην λίστα απορριφθέντων Προμηθευτών-Υπεργολάβων) θα πρέπει να προσκαλούνται·
- πρέπει να προσκληθεί επαρκής αριθμός
- κάθε απόκλιση πρέπει να τεκμηριώνεται και να εγκρίνεται από την Εκτελεστική Επιτροπή·
- το Τμήμα Προμηθειών δικαιούται να επιλέξει ελεύθερα μεταξύ των υποβληθεισών προσφορών ανεξαρτήτως ποσού·
- διαδικασίες προμήθειας ενδέχεται να μην εφαρμόζονται σε επείγουσες καταστάσεις ή για την αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών (π.χ. για επείγοντα μέτρα ασφάλειας σε εργοτάξιο λόγω απρόβλεπτων συμβάντων).



## 5 Καθήκοντα και δεσμεύσεις των εργαζομένων

---

### 5.1 Σύννομη συμπεριφορά

Θεμελιώδης αρχή η οποία διέπει την ΑΒΑΞ Α.Ε., είναι να ενημερώνεται σχετικά και να τηρεί το νόμο και την έννομη τάξη. Συμμορφώνεται σε κάθε εθνικό νόμο σχετικό με την απασχόληση, την Υγεία και Ασφάλεια, το Περιβάλλον καθώς και το διεθνές εργατικό δίκαιο και δεσμεύεται να τηρεί τις αρχές που καθορίζονται στην Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Όλοι οι εργαζόμενοι πρέπει να συμμορφώνονται με τους νόμους και τους κανονισμούς της έννομης τάξης στην οποία δραστηριοποιούνται, επιπλέον των ισχυουσών πολιτικών της ΑΒΑΞ Α.Ε.. Είναι υποχρέωσή της να σέβεται τα δικαιώματα των τρίτων, κάθε πρόσωπο που ενεργεί για λογαριασμό της, πρέπει να μεταχειρίζεται κάθε τρίτο με δίκαιο τρόπο, με σεβασμό και με αξιοπρέπεια. Πρόθεση της είναι να διασφαλίζεται η συμμόρφωση κάθε προσώπου με τις νομικές και κανονιστικές απαιτήσεις καθώς και με τις εσωτερικές πολιτικές και διαδικασίες, τηρώντας παράλληλα τις ορθές πρακτικές της αγοράς ανά πάσα στιγμή. Παραβάσεις του νόμου πρέπει να αποφεύγονται σε κάθε περίπτωση.

### 5.2 Ποινικό Μητρώο

Οι εργαζόμενοι πρέπει να ενημερώσουν το Διευθυντή τους ή Διευθυντή Ανθρώπινου Δυναμικού, όταν κατηγορούνται για οποιοδήποτε ποινικό αδίκημα και να παρέχει σαφείς πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση. Μπορεί να υπάρχουν συνέπειες στην απασχόληση, αν ένας υπάλληλος κατηγορείται ή έχει βρεθεί ένοχος αδικήματος, ή δηλώνει ένοχος για ένα αδίκημα. Οι Διευθυντές επίσης υπόκεινται σε παρόμοιες απαιτήσεις γνωστοποίησης. Μικρά αδικήματα σχετικά με λιγότερο σοβαρά ζητήματα (π.χ., παραβιάσεις του Κ.Ο.Κ) δεν απαιτείται να αναφέρονται.

### 5.3 Διαφορετικότητα

Η ΑΒΑΞ Α.Ε. προάγει και παρέχει ίσες ευκαιρίες απασχόλησης και θεσπίζει πρακτικές πρόσληψης που συνάδουν με τις νόμιμες προϋποθέσεις και τα κριτήρια απασχόλησης, οι οποίες προβλέπονται στην ισχύουσα νομοθεσία και βασίζονται στα ουσιαστικά και στα τυπικά προσόντα κάθε προσώπου. Κανένας εργαζόμενος ή υποψήφιος για θέση εργασίας δεν υφίσταται διάκριση λόγω



φύλου, ιθαγένειας, φυλής, σεξουαλικού προσανατολισμού, πολιτικών πεποιθήσεων, ηλικίας, καταγωγής, σωματικής ικανότητας, νοητικής υστέρησης, οικογενειακής κατάστασης ή άλλων χαρακτηριστικών που προστατεύονται από τον νόμο. Η ΑΒΑΞ παροτρύνει και συνιστά σε όλους τους εργαζόμενους και τους εργολήπτες να μην επιτρέπουν συμπεριφορά η οποία προσβάλλει την προσωπική αξιοπρέπεια ενός προσώπου ή δημιουργεί ή συνεπάγεται διακρίσεις οποιουδήποτε είδους.

Η ΑΒΑΞ Α.Ε. παρέχει έναν χώρο εργασίας ο οποίος ενθαρρύνει την προσωπική ανάπτυξη και επιτυγχάνει την αριστεία λαμβάνοντας αποφάσεις πρόσληψης αποκλειστικά και μόνο βάσει των σχετικών με την εργασία κριτηρίων και προσελκύνοντας και διατηρώντας πρόσωπα με γνώσεις και αξίες. Φιλοδοξία της είναι η διαφορετικότητα του εργατικού δυναμικού και η δημιουργία ενός χώρου εργασίας απαλλαγμένου από διακρίσεις και παρενοχλήσεις και βασισμένου στο σεβασμό και στην καλή θέληση. Για τον λόγο αυτό, τα στελέχη και οι εργαζόμενοι της δεσμεύονται να παρέχουν ίσες ευκαιρίες και να προωθούν κάθε δυνατή και προβλεπόμενη δράση με σκοπό τη διασφάλιση ίσων ευκαιριών για όλα τα πρόσωπα που ενεργούν για λογαριασμό της.

#### **5.4 Παιδική και καταναγκαστική εργασία**

Η ΑΒΑΞ Α.Ε. δεσμεύεται έναντι όλων των μορφών παιδικής, καταναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας και ποτέ δεν προσλαμβάνει παιδιά ή προσωπικό για καταναγκαστική εργασία.

#### **5.5 Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα**

Η ΑΒΑΞ Α.Ε. δεσμεύεται να σέβεται την ιδιωτική ζωή των τρίτων και την εμπιστευτικότητα των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Για τον λόγο αυτό, συλλέγει, αποθηκεύει και επεξεργάζεται μόνον τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία είναι απαραίτητα για τη διεξαγωγή της επιχειρηματικής της δραστηριότητας και τη συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία. Η αποθήκευση και η επεξεργασία των πληροφοριών διενεργούνται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και πρέπει να χαρακτηρίζονται από διαφάνεια.

Επιπλέον, κάθε πρόσωπο που ενεργεί για λογαριασμό της, πρέπει να τηρεί την προαναφερθείσα υποχρέωση σεβασμού της ιδιωτικής ζωής του ατόμου.

## **5.6 Σύγκρουση συμφερόντων**

Η ΑΒΑΞ Α.Ε. αναγνωρίζει, σέβεται και εγγυάται το δικαίωμα των μελών του διοικητικού συμβουλίου, των εργαζόμενων και των εργοληπτών της να ασχολούνται με επιχειρήσεις, επενδύσεις και δραστηριότητες εκτός του πεδίου εκείνων που ασκούνται για εκείνη και προς το συμφέρον της, εφόσον επιτρέπονται από τον νόμο.

Όλα τα πρόσωπα πρέπει να ενεργούν με αμεροληψία σε όλες τις επιχειρηματικές συναλλαγές και δεν δικαιούνται να παρέχουν ανάρμοστα πλεονεκτήματα σε άλλες εταιρίες, οργανισμούς ή φυσικά πρόσωπα. Οι εργαζόμενοι της καθώς και οι υπεργολάβοι, οι συνδεδεμένες εταιρίες, οι εργολήπτες και άλλα πρόσωπα που ενεργούν για λογαριασμό της υποχρεούνται να απέχουν, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, από δραστηριότητες που αποσκοπούν στην απόκτηση προσωπικού οικονομικού συμφέροντος ή άλλου προσωπικού κέρδους /ωφέλειας, που συνιστούν αθέτηση της υποχρέωσης πίστης προς εκείνη και δεν συνάδουν με τις επαγγελματικές δραστηριότητες που ασκούν σε εκείνη.

Ακολούθως παρατίθενται παραδείγματα δυνητικών συγκρούσεων συμφερόντων:

- Επαγγελματικές συναλλαγές για λογαριασμό της ΑΒΑΞ Α.Ε. με σύζυγο, συγγενείς εξ αίματος και εξ αγχιστείας έως τον τέταρτο βαθμό
- Χρησιμοποίηση πόρων της ΑΒΑΞ Α.Ε. για μη συναφείς δραστηριότητες, οι οποίες σε κάθε περίπτωση δεν σχετίζονται με τις εργασίες της
- Ενασχόληση με δραστηριότητες άλλες από τα καθήκοντα προς την ΑΒΑΞ Α.Ε. κατά τη διάρκεια του ωραρίου εργασίας
- Αποδοχή δώρων ή εξυπηρετήσεων ή οποιουδήποτε είδους αξίας που βαίνει πέραν των τυπικών πράξεων αβροφροσύνης ή δεν έχει αμελητέα οικονομική αξία, από εταιρίες, ιδιωτικές οντότητες ή οποιονδήποτε τρίτο που συναλλάσσεται με την ΑΒΑΞ Α.Ε., η οποία θα μπορούσε να εκληφθεί ως πρόθεση παρότρυνσης ή ανταμοιβής για την ανάρμοστη διενέργεια από πρόσωπο οποιασδήποτε δραστηριότητας σχετίζεται με την επιχείρηση της.

## **5.7 Νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες**

Νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες είναι η διαδικασία συγκάλυψης της φύσης και της προέλευσης χρημάτων που συνδέονται με εγκληματική δραστηριότητα εισάγοντας παράνομα χρήματα στο εμπορικό κύκλωμα ώστε να φαίνονται νόμιμα ή να μην μπορεί να εντοπιστεί η πραγματική τους προέλευση ή ο ιδιοκτήτης τους.

Κάθε εργαζόμενος της Εταιρίας καθώς και τα φυσικά πρόσωπα /οι οντότητες που ενεργούν για



λογαριασμό της πρέπει να τηρούν την ισχύουσα νομοθεσία. Κάθε πρόσωπο πρέπει να επιδεικνύει προσοχή και να αναφέρει ύποπτες συμπεριφορές πελατών, συμβούλων και επιχειρηματικών συνεργατών. Επιπλέον, πρέπει να αποφεύγει να λαμβάνει κεφάλαια ή να συμμετέχει σε οποιασδήποτε συναλλαγή ή δραστηριότητα εάν τα κεφάλαια ενδέχεται να προέρχονται από εγκληματική δραστηριότητα.

## **5.8 Συμμόρφωση με τους ελέγχους εισαγωγών και εξαγωγών**

Για τους σκοπούς της πρόληψης της τρομοκρατίας, της διάδοσης των όπλων, του λαθρεμπορίου ναρκωτικών και άλλων εγκλημάτων, διάφορες κυβερνήσεις περιορίζουν ορισμένες επιχειρηματικές συναλλαγές και διασυνοριακές κινήσεις αγαθών .

Προκειμένου να συμβάλει στην επίτευξη των ως άνω στόχων, κάθε εργαζόμενος της ΑΒΑΞ Α.Ε., μέλος του διοικητικού συμβουλίου, τρίτος και άλλο πρόσωπο που ενεργεί για λογαριασμό της οφείλει να τηρεί κάθε έλεγχο εξαγωγών, περιορισμό των εμπορικών συναλλαγών, οικονομική κύρωση και νομοθεσία κατά του εμπορικού αποκλεισμού που εφαρμόζεται στην επιχειρηματική δραστηριότητά της.

## **5.9 Επικοινωνία με εξωτερικά ενδιαφερόμενα μέρη - Χρήση μέσων κοινωνικής δικτύωσης**

Η ΑΒΑΞ Α.Ε. είναι υπεύθυνη να παρέχει στα ενδιαφερόμενα μέρη αληθείς, άμεσες, διαφανείς και ακριβείς πληροφορίες. Μόνον εξουσιοδοτημένα πρόσωπα δικαιούνται να προβαίνουν σε δηλώσεις για λογαριασμό της.

Τις σχέσεις με τα μέσα ενημέρωσης χειρίζονται αποκλειστικά τα πρόσωπα που είναι εξουσιοδοτημένα για τον σκοπό αυτό. Οι πληροφορίες που παρέχονται σε εκπροσώπους των μέσων ενημέρωσης καθώς και η παροχή των εν λόγω πληροφοριών πρέπει να εγκρίνονται εκ των προτέρων από το αρμόδιο προσωπικό της.

Επιπλέον, τα φυσικά πρόσωπα /οι οντότητες που εργάζονται για αυτήν ή ενεργούν για λογαριασμό της πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί όταν συντάσσουν ανακοινώσεις οι οποίες ενδέχεται να δημοσιευθούν στο διαδίκτυο. Όταν χρησιμοποιούν μέσα κοινωνικής δικτύωσης, τα προαναφερθέντα φυσικά πρόσωπα δεν πρέπει ποτέ να δίνουν την εντύπωση ότι προβαίνουν σε δηλώσεις για λογαριασμό της.

## 5.10 Πειθαρχική διαδικασία σε περίπτωση μη συμμόρφωσης

Κάθε τμήμα της Εταιρίας, εργαζόμενος (ανεξάρτητα από τη θέση του στην ιεραρχία), μέλη του διοικητικού συμβουλίου, το έμμισθο προσωπικό, υπεργολάβοι, συνδεδεμένες εταιρίες, σύμβουλοι, διαμεσολαβητές, εκπρόσωποι ειδικών συμφερόντων, εργολήπτες και άλλο πρόσωπο που ενεργεί για λογαριασμό της οφείλει να εξοικειωθεί με το περιεχόμενο του παρόντος Κώδικα και την ισχύουσα νομοθεσία και να συμμορφώνεται με αυτούς. Κάθε παράβαση των αρχών του Κώδικα δύναται να θεωρηθεί αθέτηση βασικών υποχρεώσεων στο πλαίσιο των εργασιακών σχέσεων ή των πειθαρχικών κανόνων και μπορεί να επιφέρει τις συνέπειες που προβλέπονται από τον νόμο, συμπεριλαμβανομένης της καταγγελίας της σύμβασης και της υποχρέωσης ανόρθωσης τυχόν ζημίας λόγω της παράβασης.

Για την επίτευξη συμμόρφωσης με τον παρόντα Κώδικα, η Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού θεσπίζει πειθαρχικό σύστημα, το οποίο προβλέπει πειθαρχικά μέτρα για παραβάσεις του Κώδικα. Οι κυρώσεις είναι ανάλογες της παράβασης των κανόνων που προβλέπονται στον Κώδικα. Μόλις γνωστοποιηθεί παράβαση του Κώδικα στον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης αυτός κινεί την διαδικασία με στόχο την διαπίστωση της φερόμενης παράνομης συμπεριφοράς. Εάν η εν λόγω παράβαση επιβεβαιωθεί, ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης δικαιούται να προτείνει στην Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού και στο Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ) την επιβολή κυρώσεων, οι οποίες πρέπει να είναι ανάλογες της βαρύτητας της παράβασης. Αποκλειστικά αρμόδιο για την επιβολή κύρωσης είναι το Διοικητικό Συμβούλιο.

Κατά την επιβολή κύρωσης, το ΔΣ λαμβάνει υπόψη τους ακόλουθους παράγοντες:



α) τον δόλο ή την τυχόν αμέλεια στη συμπεριφορά,

β) τυχόν προηγούμενες πειθαρχικές διαδικασίες που αφορούν το συγκεκριμένο πρόσωπο,

γ) το επίπεδο ευθύνης του υπαλλήλου που παρέβη τις υποδείξεις του Κώδικα (οι προσδοκίες είναι μεγαλύτερες από τα πρόσωπα που κατέχουν θέσεις ευθύνης

λόγω του ηγετικού ρόλου τους),

δ) την έκταση της έκθεσης της Εταιρίας λόγω της παράνομης συμπεριφοράς του εργαζομένου.

Οι κυρώσεις είναι οι προβλεπόμενες στα εφαρμοστέα στη σχέση εργασίας του εργαζομένου νομικά έγγραφα, καθώς και εκείνες που προκύπτουν από την εφαρμογή γενικών διατάξεων του νόμου



σχετικά με την καταγγελία σύμβασης εργασίας. Η βαρύτητα των κυρώσεων διαφέρει ανάλογα με τη θέση του προσώπου στην ιεραρχία της Εταιρίας (μέλη του διοικητικού συμβουλίου, διευθυντές, προϊστάμενοι, υπάλληλοι γραφείου, χειρώνακτες εργάτες κ.λπ.).

## 6 Χειρισμός των περιουσιακών στοιχείων της Εταιρίας

---

### 6.1 Προστασία περιουσιακών στοιχείων

Η χρήση περιουσιακών στοιχείων της Εταιρίας για σκοπούς οι οποίοι δεν σχετίζονται άμεσα με την επιχειρηματική δραστηριότητα της απαγορεύεται χωρίς την έγκριση αρμόδιου εκπροσώπου της. Στα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνονται κινητά περιουσιακά στοιχεία, μηχανήματα και οχήματα, ηλεκτρονικοί υπολογιστές, λογισμικό και πάγιος εξοπλισμός εν γένει, εταιρικές πληροφορίες, η φήμη και η πελατεία της, εμπορικά σήματα και εμπορικές ονομασίες. Κάθε φυσικό πρόσωπο υποχρεούται να προστατεύει τα περιουσιακά στοιχεία και τους πόρους της και να εμποδίζει τη σπατάλη, τη ζημία, την καταστροφή, την κλοπή ή την κατάχρησή τους.

Εάν οποιοσδήποτε εργαζόμενος ή πρόσωπο το οποίο ενεργεί για λογαριασμό της έχει υπόνοιες σχετικά με απάτη ή κλοπή των περιουσιακών στοιχείων, οφείλει να ενημερώσει άμεσα το Διευθυντή Τμήματος /Προϊστάμενό του ή τον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης.

### 6.2 Διαχείριση δεδομένων

Τηρούνται αρχεία για την αποθήκευση και τη διατήρηση κάθε πληροφορίας που δημιουργείται και χρησιμοποιείται για την άσκηση των δραστηριοτήτων της Εταιρίας και σε σχέση με αυτές. Η τήρηση ορθών και ακριβών αρχείων είναι θεμελιώδους σημασίας για την ορθή λειτουργία και την επιτυχία της Εταιρίας. Για τον λόγο αυτό, πρέπει να διασφαλίζονται η ασφάλεια, η ακρίβεια, η πληρότητα και η ορθή χρήση τους. Η εν λόγω υποχρέωση αφορά εργαζομένους και άλλα πρόσωπα τα οποία, λόγω της φύσης της εργασίας που παρέχουν, τηρούν αρχεία.

Κανένα πρόσωπο δεν πρέπει να γνωστοποιεί ή να διαθέτει με οποιονδήποτε τρόπο πληροφορίες που ανήκουν στην ΑΒΑΞ Α.Ε. και των πελατών της οι οποίες είναι εμπιστευτικές ή απόρρητες. Εμπιστευτικές ή απόρρητες είναι οι πληροφορίες οι οποίες δεν έχουν γνωστοποιηθεί ή δεν είναι διαθέσιμες στο ευρύ κοινό. Οι εν λόγω πληροφορίες θεωρούνται εταιρική ιδιοκτησία, η οποία προστατεύεται βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας.

Οι πληροφορίες εμπιστευτικού ή απόρρητου χαρακτήρα μπορεί να περιλαμβάνουν οικονομικές ή τεχνικές πληροφορίες σε οποιαδήποτε μορφή (γραφήματα, βάσεις δεδομένων, υποδείγματα, δείγματα εργαστηρίου, εκθέσεις, οργανωτικά συστήματα, διαγράμματα μηχανημάτων κ.λπ.), συμβάσεις /συμφωνίες, δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα εργαζομένων, σχέδια συγχωνεύσεων /εξαγορών και πληροφορίες σχετικά με την ανάπτυξη και τη στρατηγική της Εταιρίας. Ενδέχεται να περιλαμβάνουν επίσης στρατηγικούς στόχους, τυχόν μη δημοσιευμένες

οικονομικές πληροφορίες ή πληροφορίες που αφορούν τιμές, καταλόγους προμηθευτών και συνδεδεμένων εταιριών και πληροφορίες σχετικά με απαιτήσεις της Εταιρίας. Οι εργαζόμενοι καθώς και τα πρόσωπα που ενεργούν για λογαριασμό της ΑΒΑΞ Α.Ε. υποχρεούνται να διασφαλίζουν τις εμπιστευτικές και απόρρητες πληροφορίες που της ανήκουν. Κάθε εταιρική πληροφορία την οποία ενδέχεται να πληροφορηθούν τα εν λόγω πρόσωπα κατά τη διάρκεια της εργασίας τους πρέπει να αντιμετωπίζεται ως διαβαθμισμένη και δεν επιτρέπεται να γνωστοποιείται σε τρίτους. Απαγορεύεται η συλλογή, η επεξεργασία και η διαβίβαση τέτοιων πληροφοριών χωρίς εξουσιοδότηση.

### **6.3 Προστασία Αρχείων**

Τα στελέχη, οι εργαζόμενοι και οι συνεργάτες της Εταιρίας που έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες και αρχεία της ΑΒΑΞ Α.Ε. όπως:

- παρουσιάσεις,
- e-mails,
- έγγραφα,
- τεχνικά σχέδια,
- χάρτες,
- βάσεις δεδομένων,
- videos κλπ,

οφείλουν να τα διαχειρίζονται με επιμέλεια φροντίζοντας για την ορθή χρήση και προστασία τους και να μην αποκαλύπτουν σε τρίτους τον κωδικό πρόσβασής τους σε αυτά.

Εκτός της ηλεκτρονικής μορφής, αρχεία μπορεί να τηρούνται και σε έντυπη μορφή, αποθηκευμένα στους ειδικά διαμορφωμένους χώρους των γραφείων.

Πρέπει να καταστεί σαφές σε όλους μας ότι οφείλουμε να έχουμε την έγκριση του προϊσταμένου μας ή του αρμόδιου κατά περίπτωση στελέχους, πριν προβούμε σε καταστροφή ή παραποίηση οποιουδήποτε αρχείου ή εγγράφου.

### **6.4 Ακεραιότητα των επιχειρηματικών πληροφοριών και των οικονομικών εκθέσεων**

Η ΑΒΑΞ Α.Ε. εφαρμόζει αυστηρά πρότυπα για τη διασφάλιση της ακρίβειας, της ορθότητας και της πληρότητας των επιχειρηματικών πληροφοριών και των αρχείων της. Οι επιχειρηματικές πληροφορίες της γνωστοποιούνται με ακρίβεια και πληρότητα, τόσο εσωτερικά όσο και εξωτερικά. Κάθε λογιστική πληροφορία πρέπει να είναι ορθή και καταχωρισμένη και να αναπαράγεται





σύμφωνα με τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς. Επιπλέον, κάθε επιχειρηματική συναλλαγή πρέπει να καταχωρίζεται επακριβώς και πλήρως στα λογιστικά βιβλία. Κάθε επιχειρηματική συναλλαγή πρέπει να υποστηρίζεται από κατάλληλη τεκμηρίωση.

## **7 Ευρύτερες κοινωνικές ευθύνες**

---

### **7.1 Στήριξη των τοπικών κοινοτήτων**

Επιπλέον της συμβολής της στην οικονομική ανάπτυξη των τοπικών κοινοτήτων στις οποίες δραστηριοποιείται, η ΑΒΑΞ Α.Ε. υποστηρίζει ενεργά την πολιτιστική και κοινωνική ανάπτυξή τους μέσω δράσεων που προάγουν την εκπαίδευση, το περιβάλλον και τον πολιτισμό. Επιπλέον, πρόθεση της είναι να αποφεύγει, να ελαχιστοποιεί, να μετριάξει ή/και να αντισταθμίσει κάθε δυσμενή αντίκτυπο των έργων που αναλαμβάνει.

### **7.2 Περιβάλλον**

Η ΑΒΑΞ Α.Ε. καταβάλλει συνεχείς προσπάθειες για την ελαχιστοποίηση των αρνητικών συνεπειών των υπηρεσιών της στο περιβάλλον. Συναφώς, εφαρμόζει πρακτικές με στόχο τη συνεχή βελτίωση των περιβαλλοντικών της επιδόσεων.

Ο σκοπός της περιβαλλοντικής προστασίας πρέπει να διέπει τη μελέτη, τον προγραμματισμό και την κατασκευή των έργων που καλείται να κατασκευάσει. Όταν προωθεί, προγραμματίζει ή αναθέτει τον προγραμματισμό εργασιών κατασκευής, διεξάγει όλες τις απαραίτητες μελέτες ή μεριμνά για τη διεξαγωγή των εν λόγω μελετών για τον έλεγχο ενδεχόμενων περιβαλλοντικών κινδύνων των εργασιών και την πρόληψη ζημίας.

### **7.3 Ασφάλεια στην εργασία**

Η προστασία της υγείας και της ασφάλειας σε κάθε τομέα δραστηριοποίησης αποτελεί ύψιστη προτεραιότητα. Πρόθεση είναι να δημιουργήσει και να διατηρεί ένα ασφαλές και υγιεινό περιβάλλον εργασίας για όσους εργάζονται σε έργα της ΑΒΑΞ Α.Ε. και άλλα πρόσωπα που επηρεάζονται από τις δραστηριότητες της. Η ΑΒΑΞ Α.Ε. εγγυάται όρους εργασίας οι οποίοι σέβονται την αξιοπρέπεια του φυσικού προσώπου καθώς και ασφαλή και υγιεινά περιβάλλοντα εργασίας, σε πλήρη συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία για την πρόληψη των επαγγελματικών ατυχημάτων. Καταβάλλει συνεχείς προσπάθειες για τη βελτίωση των συνθηκών επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας των υπαλλήλων, έχοντας ως μοναδικό απώτατο στόχο την απουσία κάθε ατυχήματος («μηδέν ατυχήματα»). Η επίτευξη βέλτιστων συνθηκών ασφάλειας στον χώρο εργασίας, ιδίως σε εργοτάξια, αποτελεί επίσης ευθύνη των εργαζομένων, οι οποίοι πρέπει να συμπεριφέρονται με ασφαλή τρόπο και να μην θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια άλλων.

Επιπλέον, όταν συναλλάσσεται για λογαριασμό της, κάθε πρόσωπο οφείλει να μην είναι υπό την επήρεια ναρκωτικών, οινόπνευματων ή άλλων ουσιών που επηρεάζουν την ικανότητά του να εργάζεται με ασφαλή και αποτελεσματικό τρόπο. Οι προαναφερθέντες κανόνες δεν εφαρμόζονται σε εκδηλώσεις που επιχορηγούνται ή εγκρίνονται από την ΑΒΑΞ Α.Ε. στις οποίες ενδέχεται να σερβίρονται οινόπνευματων. Στις περιπτώσεις αυτές, επιτρέπεται η κατανάλωση οινόπνευματων με μέτρο.

Η ΑΒΑΞ Α.Ε. δεσμεύεται να διαδώσει και να παγιώσει μια νοοτροπία ασφάλειας σε όλους τους εργαζομένους, τους υπεργολάβους, τις συνδεδεμένες εταιρίες, τους εργολήπτες και τους προμηθευτές της καθώς και άλλα πρόσωπα που ενεργούν για λογαριασμό της, προωθεί την κατανόηση των κινδύνων και προάγει την υπεύθυνη συμπεριφορά όλων των εργαζομένων και των εργοληπτών. Η ΑΒΑΞ Α.Ε. οργανώνει, ανάλογα με τις απαιτήσεις των έργων, μαθήματα κατάρτισης, ώστε να επιτύχει οι εργαζόμενοί της να είναι προσωπικά υπεύθυνοι για την υγεία και την ασφάλεια και να είναι εξοικειωμένοι με τις σχετικές πολιτικές και διαδικασίες ασφαλείας του Ομίλου.

## 8 Συμμόρφωση, εφαρμογή και παρακολούθηση του Κώδικα

---

Οι κανόνες που θεσπίζονται στον παρόντα Κώδικα εφαρμόζονται σε κάθε εργαζόμενο της ΑΒΑΞ Α.Ε., μέλος του διοικητικού συμβουλίου, έμμισθο προσωπικό, υπεργολάβο, συνδεδεμένη εταιρία, σύμβουλο, διαμεσολαβητή, εκπρόσωπο ειδικών συμφερόντων, εργολήπτη και άλλο πρόσωπο που ενεργεί για λογαριασμό της. Τα ως άνω πρόσωπα οφείλουν να γνωρίζουν το περιεχόμενο του παρόντος Κώδικα, να ζητούν καθοδήγηση όταν απαιτείται και να συμμορφώνονται με το πνεύμα του. Κάθε εργαζόμενος και εργολήπτης που εργάζεται για την ΑΒΑΞ Α.Ε. πρέπει να γνωρίζει και να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του Κώδικα και είναι υπεύθυνος να διασφαλίζει ότι η συμπεριφορά του συμμορφώνεται πλήρως με κάθε ισχύουσα νομοθεσία, τον παρόντα Κώδικα και τις πολιτικές της ΑΒΑΞ Α.Ε..

Όλοι οι εργαζόμενοι υποχρεούνται να αναφέρουν πραγματικές ή ενδεχόμενες παραβάσεις του Κώδικα στο Διευθυντή Τμήματος /Προϊστάμενό του και στον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης.

Υπεργολάβοι, συνδεδεμένες εταιρίες, μέλη του διοικητικού συμβουλίου, στελέχη, εργαζόμενοι, έμμισθο προσωπικό, συνεργάτες ή εκπρόσωποι πρέπει να συνεργάζονται πλήρως σε κάθε έλεγχο ή έρευνα ενδεχόμενης παράβασης των κανόνων του παρόντος Κώδικα. Η εν λόγω συνεργασία είναι απαραίτητη για την επιτυχημένη, δίκαιη και αμερόληπτη διερεύνηση όλων των καταγγελιών παράνομης ή ανήθικης δραστηριότητας. Επιπλέον, τα ως άνω πρόσωπα δεν πρέπει να αλλοιώνουν ούτε να καταστρέφουν αρχεία σε περίπτωση έρευνας ή εν όψει έρευνας.

Η ΑΒΑΞ Α.Ε. δικαιούται να λάβει μέτρα κατά των εργαζομένων που παραβαίνουν τον νόμο, τον παρόντα Κώδικα ή τις πολιτικές της. Οι εργαζόμενοι της που παραβαίνουν τους κανόνες του Κώδικα ενδέχεται να μην ανταποκρίνονται στις θεμελιώδεις υποχρεώσεις της σύμβασης εργασίας τους ή ενδέχεται να ενεργούν παράνομα, με όλες τις έννομες συνέπειες που συνεπάγεται η πράξη τους. Επιπλέον, δύναται να επιβάλει πειθαρχικές κυρώσεις και στα πρόσωπα εκείνα που διευθύνουν ή εγκρίνουν τέτοιες παραβάσεις ή έχουν γνώση αυτών και δεν ενεργούν άμεσα για να τις διορθώσουν. Οι Διευθυντές έχουν αυξημένη ευθύνη σε σχέση με την τήρηση του Κώδικα.

Οι Διευθυντές οφείλουν να δημιουργούν ένα περιβάλλον στο οποίο ο καθένας νιώθει άνετα να υποβάλει ερωτήσεις σχετικά με τη συμμόρφωση με τον παρόντα Κώδικα και την αναφορά ενδεχόμενων παραβάσεων του Κώδικα ή των εφαρμοστέων νόμων και κανονισμών. Εάν ένας διευθυντής γνωρίζει ότι ένας εργαζόμενος τέλεσε ή προτίθεται να τελέσει πράξη η οποία απαγορεύεται από τον Κώδικα και δεν λάβει κανένα μέτρο (ιδίως να την αναφέρει στον Ανώτερο Διευθυντή, στον Διευθυντή Ανθρωπίνου Δυναμικού και στον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης για την



καταπολέμηση της δωροδοκίας), ο εν λόγω Διευθυντής θεωρείται εξίσου υπεύθυνος. Ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης, λαμβάνονται πειθαρχικά μέτρα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τις αντίστοιχες διαδικασίες. Μπορούν να επιβληθούν σημαντικές αστικές ή ποινικές κυρώσεις.

Εάν ένα πρόσωπο βρεθεί αντιμέτωπο με περιπτώσεις στις οποίες υπάρχουν αμφιβολίες σε θέματα δεοντολογίας ή παραβάσεις των απαιτήσεων και των πολιτικών δεοντολογίας, οι εν λόγω προβληματισμοί πρέπει να αναφέρονται άμεσα είτε στον προϊστάμενό του μέσω των τακτικών μέσων είτε στον Διευθυντή Ανθρωπίνου Δυναμικού .

Κάθε καταγγελία /πληροφορία θα αντιμετωπίζεται όσο πιο εμπιστευτικά γίνεται. Το φυσικό πρόσωπο μπορεί να διατηρήσει την ανωνυμία του, εφόσον το επιθυμεί. Κάθε καταγγελία πραγματικού ή ενδεχόμενου παραπτώματος θα λαμβάνεται σοβαρά υπόψη και θα διερευνάται πάραυτα.

Η ΑΒΑΞ Α.Ε. δεν επιβάλλει κυρώσεις οποιασδήποτε μορφής κατά οποιουδήποτε προσώπου το οποίο, με υπεύθυνο τρόπο, αναφέρει ενδεχόμενες παραβάσεις των ηθικών αρχών της ή της ισχύουσας νομοθεσίας. Απαγορεύει δε αυστηρά τις πράξεις αντιποίνων κατά φυσικών προσώπων που αναφέρουν καλόπιστα ενδεχόμενη παράβαση του παρόντος Κώδικα ή της ισχύουσας νομοθεσίας. Τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν αντίποινα κατά προσώπου που υπέβαλε καταγγελία καλόπιστα ή συμμετείχε σε σχετική έρευνα υπόκεινται σε πειθαρχικά μέτρα, έως και σε καταγγελία της σύμβασής τους. Κάθε πράξη αντιποίνων πρέπει να αναφέρεται στον Διευθυντή Τμήματος /Προϊστάμενο, στον Διευθυντή Ανθρωπίνου Δυναμικού και στον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης.

Εάν οποιοδήποτε πρόσωπο προβεί σε καταγγελία κακόπιστα ή με δόλια πρόθεση (π.χ. προκειμένου να διαδώσει ψεύδη ή να απειλήσει άλλους ή με την πρόθεση να βλάψει άδικα τη φήμη άλλου προσώπου), το εν λόγω πρόσωπο υπόκειται σε πειθαρχικά μέτρα, έως και καταγγελία της σύμβασής του.

Η συμμόρφωση των εργαζομένων, των υπεργολάβων, των προμηθευτών, των εργοληπτών και άλλων προσώπων που ενεργούν για λογαριασμό της ΑΒΑΞ Α.Ε. με τους κανόνες του παρόντος Κώδικα αποτελεί βασική υποχρέωση. Η ΑΒΑΞ Α.Ε. διατηρεί το δικαίωμα να επιβάλλει ειδικές διαδικασίες και ελέγχους σχετικά με τα επαγγελματικά αρχεία κάθε εργαζομένου, υπεργολάβου, προμηθευτή, εργολήπτη και άλλου προσώπου που ενεργεί για λογαριασμό της, προκειμένου να ελέγχει ότι κάθε πρόσωπο/οντότητα ενεργεί σύμφωνα με τους κανόνες του παρόντος Κώδικα.

## 9 Ισχύς του Κώδικα

---

Η ΑΒΑΞ Α.Ε. είναι υπεύθυνη να διασφαλίζει ότι οι κανόνες που ενσωματώνονται στον παρόντα Κώδικα, γνωστοποιούνται σε κάθε εργαζόμενο, μέλος του διοικητικού συμβουλίου, έμμισθο προσωπικό, υπεργολάβο, συνδεδεμένη εταιρία, σύμβουλο, διαμεσολαβητή, εκπρόσωπο ειδικών συμφερόντων, εργολήπτη και άλλα πρόσωπα τα οποία ενεργούν για λογαριασμό της, οι οποίοι οφείλουν να τους κατανοούν και να συμμορφώνονται με αυτούς. Παρακολουθεί δε τακτικά τη συμμόρφωση των ως άνω προσώπων με τους κανόνες του παρόντος Κώδικα.

Ο Κώδικας Ηθικής και Δεοντολογίας διανέμεται ευρέως στους εργαζομένους, στους υπεργολάβους και στους εργολήπτες και τίθενται στη διάθεση κάθε προσώπου /οργανισμού που συνεργάζεται με την ΑΒΑΞ Α.Ε..

Η ΑΒΑΞ Α.Ε. και κάθε πρόσωπο που ενεργεί για λογαριασμό της οφείλουν να εκτελούν τις υποχρεώσεις τους οι οποίες απορρέουν από τον παρόντα Κώδικα και κάθε ισχύουσα νομοθεσία σχετική με τις εν λόγω αρχές (ιδίως τον νόμο κατά της δωροδοκίας του Ηνωμένου Βασιλείου του 2010 και τις Οδηγίες Εφαρμογής του νόμου των Η.Π.Α για τις πρακτικές διαφθοράς στην αλλοδαπή του 1977). Επιπλέον, αποτελεί ευθύνη καθενός από τα προαναφερθέντα πρόσωπα να αποκτά επαρκείς γνώσεις σχετικά με τους νόμους και τους κανονισμούς που αφορούν τις δραστηριότητές του ώστε να αναγνωρίζει τις ενδεχόμενες απειλές και να γνωρίζει πότε να ζητεί νομικές συμβουλές.

Ο Κώδικας εφαρμόζεται παράλληλα και συμπληρωματικά με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης.



## **ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ 1 - ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΕΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΒΑΞ Α.Ε.**



# ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΝΟΝΕΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΤΗΣ



ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ  
ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗΣ  
Έκδοση 09/04/2019





## **ΜΗΝΥΜΑ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΒΑΞ Α.Ε.**

Η Συμμόρφωση με το Ευρωπαϊκό και Ελληνικό Δίκαιο του Ελεύθερου Ανταγωνισμού κατέχει πολύ σημαντική θέση στην ημερήσια διάταξη της επιχείρησής μας, η οποία λειτουργεί με αίσθημα ευθύνης και ακεραιότητα απέναντι στην εφαρμογή του νόμου. Η σχετική νομοθεσία ισχύει παράλληλα με άλλες νομοθετικές ρυθμίσεις, όπως π.χ. αυτή των Δημοσίων Έργων ή των Δημοσίων Συμβάσεων.

Στην παρούσα οικονομική συγκυρία, η Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού) έχουν εντατικοποιήσει τους ελέγχους τους σε διάφορους τομείς της επιχειρηματικής δραστηριότητας σε μία προσπάθεια να αντιμετωπίσουν τις παραβάσεις των κανόνων ανταγωνισμού που απορρέουν από παράνομες συμφωνίες ή εναρμονισμένες πρακτικές μεταξύ επιχειρήσεων ή από την κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης που μία επιχείρηση διαθέτει στην αγορά στην οποία δραστηριοποιείται.

Η παραβίαση των σχετικών κανόνων μπορεί να έχει πολύ υψηλό κόστος για μία επιχείρηση, καθώς εκτός από την επιβολή βαρύτατων διοικητικών προστίμων (που μπορούν να φτάσουν μέχρι το 10% του συνολικού τζίρου της επιχείρησης), οι κίνδυνοι μη συμμόρφωσης δύνανται περιλαμβάνουν την ακυρότητα συμβάσεων, την αποζημίωση τρίτων που εθίγησαν από τις παράνομες πρακτικές, την εν γένει δυσφήμιση της εταιρείας έναντι πελατών και επενδυτών καθώς και μεγάλο διαχειριστικό κόστος εξ απόψεως χρόνου και πόρων. Τέλος, οι σχετικές παραβάσεις δεν αποκλείεται να οδηγήσουν στην επιβολή ποινών φυλάκισης και ατομικών προστίμων στα συμμετέχοντα πρόσωπα, αλλά και σε πειθαρχικές κυρώσεις.

Το παρόν εγχειρίδιο («Εγχειρίδιο») περιλαμβάνει μία επισκόπηση των κανόνων Ευρωπαϊκού και Ελληνικού Δικαίου Ανταγωνισμού και κατευθυντήριες γραμμές για τη διαχείριση ζητημάτων τα οποία διέπονται από τους κανόνες αυτούς. Η Διοίκηση της ΑΒΑΞ Α.Ε. δεσμεύεται να συμμορφώνεται με τις διατάξεις τους δικαίου του ανταγωνισμού ενώ όλοι μας οφείλουμε να γνωρίζουμε ότι οποιαδήποτε παραβίαση των διαδικασιών ή των κατευθυντήριων γραμμών που παρατίθενται σε αυτό το Εγχειρίδιο θα αντιμετωπίζονται πολύ σοβαρά.

Είναι, επομένως, για όλους πολύ σημαντικό να τηρείται η σχετική νομοθεσία και να ακολουθούνται οι υποδείξεις του εγχειριδίου, τις οποίες θα πρέπει να εφαρμόζετε στην



καθημερινή σας εργασία.

Παρακαλούμε αφιερώστε χρόνο για να διαβάσετε προσεκτικά το παρόν Εγχειρίδιο. Σε περίπτωση αμφιβολίας ή ερώτησης σχετικά με κάθε ένα από τα θέματα που αναφέρονται στο έγγραφο αυτό, μην διστάσετε να ρωτήσετε τον Προϊστάμενό σας, τον διευθυντή Ανθρώπινου Δυναμικού, τον Υπεύθυνο Συμμόρφωσης, το Νομικό Τμήμα ή εμένα προσωπικά για περαιτέρω διευκρινίσεις.

Εκ μέρους της Διοίκησης,

.....

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Κωνσταντίνος Μιτζάλης

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2019

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ
  - 1.1. Τι είναι το Δίκαιο του Ελεύθερου Ανταγωνισμού
  - 1.2. Σύνοψη βασικών κανόνων
  - 1.3. Γεωγραφική κάλυψη των κανόνων προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού
2. ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
  - 2.1. Διοικητικά Πρόστιμα
  - 2.2. Ποινικές κυρώσεις
  - 2.3. Αγωγές για αποζημίωση
  - 2.4. Εσωτερικές κυρώσεις
3. ΑΠΑΓΟΡΕΥΜΕΝΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ: ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΟΡΙΖΟΥΝ ΤΟΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟ ΚΑΙ ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΜΕΝΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ
  - 3.1. Απαγορευμένη οριζόντια σύμπραξη (καρτέλ)
    - 3.1.1. Ποιες συμφωνίες απαγορεύονται
    - 3.1.2. Ποιες πληροφορίες συνιστούν ευαίσθητα επιχειρηματικά δεδομένα/ στρατηγικής φύσεως πληροφορίες
  - 3.2. Ειδικότερη μορφή απαγορευμένης οριζόντιας σύμπραξης: Νόθευση Διαγωνισμών (“bid rigging”)
    - 3.2.1. Συνήθεις μορφές νόθευσης διαγωνισμών
      - 3.2.1.1. Υποβολή εικονικών προσφορών μετά από συμφωνία με ανταγωνιστές (‘complementary bidding or covering bidding’):
      - 3.2.1.2. Υποβολή προσφορών εκ περιτροπής μετά από συμφωνία με ανταγωνιστές (‘bid rotation’)
      - 3.2.1.3. Αποχή υποβολής προσφορών μετά από συμφωνία με ανταγωνιστές (‘bid suppression’)
      - 3.2.1.4. Κατανομή αγορών (‘market allocation’)
  - 3.3. Θεμιτές μορφές συνεργασίας στο πλαίσιο δημοσίων διαγωνισμών
    - 3.3.1. Κοινοπραξίες
    - 3.3.2. Υπεργολαβίες πριν και μετά την ανάδειξη αναδόχου
4. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΣΩΜΑΤΕΙΑ/ ΕΝΩΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ
  - 4.1. Συμμετοχή Μελών Διοίκησης/ Στελεχών/ Λοιπού προσωπικού σε Επαγγελματικά

Σωματεία/ Ενώσεις Επιχειρήσεων και λοιπές εμπορικές ενώσεις

- 4.2. Θέματα συζήτησης που πρέπει να αποφεύγονται στο πλαίσιο συνεδριάσεων/ συναντήσεων/ συγκεντρώσεων διαφόρων ειδών εμπορικών ενώσεων και σωματείων
5. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΕΙΚΕΙΑΣ
6. ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ
7. ΑΙΦΝΙΔΙΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
  - 7.1. Άφιξη των Ελεγκτών στην ΑΒΑΞ Α.Ε.
  - 7.2. Αρμοδιότητες των Υπευθύνων της ΑΒΑΞ Α.Ε.
  - 7.3. Δικαιώματα των Ελεγκτών για έλεγχο αρχείων/ λήψη αντιγράφων
    - 7.3.1. Δικηγορικό Απόρρητο
    - 7.3.2. Ηλεκτρονικά αρχεία
  - 7.4. Ερωτήσεις Ελεγκτών προς στελέχη της ΑΒΑΞ Α.Ε.
  - 7.5. Ενδεδειγμένες ενέργειες/ Ενέργειες προς αποφυγή κατά τη διάρκεια του Ελέγχου
    - 7.5.1. Ενδεδειγμένες ενέργειες κατά τη διάρκεια του Ελέγχου
    - 7.5.2. Ενέργειες προς αποφυγή κατά τη διάρκεια του Ελέγχου
  - 7.6. Μετά την αποχώρηση των Ελεγκτών

## 1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

### 1.1. Τι είναι το Δίκαιο του Ελεύθερου Ανταγωνισμού

Το Δίκαιο του Ελεύθερου Ανταγωνισμού είναι μία σειρά κανόνων που στοχεύουν στην αποτελεσματικότερη λειτουργία της αγοράς και στο πλαίσιο αυτό τίθενται κάποιοι περιορισμοί στη δραστηριοποίηση των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται εντός της αγοράς. Ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός συνιστά προϋπόθεση για τη λειτουργικότητα της οικονομίας της αγοράς που οδηγεί σε οφέλη για τους καταναλωτές (π.χ. χαμηλές τιμές, ανώτερη ποιότητα προϊόντων και καινοτομία) και στην προστασία της ελεύθερης κυκλοφορίας προϊόντων εντός του Ενιαίου Οικονομικού χώρου (ΕΟΧ).

Η τήρηση του Δικαίου του Ελεύθερου Ανταγωνισμού ελέγχεται στην Ελληνική Επικράτεια από την Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού ή την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού), κατά περίπτωση, αλλά και από τα αρμόδια Δικαστήρια.

### 1.2. Σύνοψη βασικών κανόνων

Στην Ελλάδα το Δίκαιο του Ελεύθερου Ανταγωνισμού ρυθμίζεται από τον Νόμο 3959/2011 για την προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού, ο οποίος ενσωματώνει τα προβλεπόμενα στις σχετικές ευρωπαϊκές διατάξεις, υπό τα άρθρα 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Οι κανόνες του ελεύθερου ανταγωνισμού διακρίνονται κατά βάση σε τρεις ευρείες κατηγορίες:

- Κανόνες σχετικά με την απαγόρευση των συμπράξεων που παρακωλύουν/περιορίζουν/νοθεύουν τον ανταγωνισμό μεταξύ ανταγωνιστών (οριζόντιες συμπράξεις, άλλως «καρτέλ») ή σε διαφορετικά επίπεδα διανομής (κάθετες συμπράξεις), π.χ. συμφωνίες για τον καθορισμό τιμών και άλλων όρων συναλλαγής, την κατανομή αγορών μεταξύ ανταγωνιστών.
- Κανόνες σχετικά με την απαγόρευση κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης, δηλαδή μία σειρά περιορισμών σε επιχειρήσεις που κατέχουν δεσπόζουσα θέση στη σχετική αγορά στην οποία δραστηριοποιούνται, με σκοπό την προστασία των πελατών και των ανταγωνιστών τους. Μορφές συμπεριφοράς που είναι επιτρεπτές για τις μικρές επιχειρήσεις μπορεί να απαγορεύονται για μια εταιρεία με ιδιαίτερως ισχυρή

(δεσπόζουσα) θέση στην αγορά.

- Κανόνες σχετικά με τον έλεγχο συγκεντρώσεων, σύμφωνα με τους οποίους οι Αρχές Ανταγωνισμού είναι αρμόδιες να εξετάσουν συγχωνεύσεις/ εξαγορές/ συστάσεις κοινών επιχειρήσεων (joint ventures) μεταξύ εταιρειών που ξεπερνούν κάποια όρια τζίρου, ως προς τα πιθανά αποτελέσματά τους στην αγορά. Οι Αρχές Ανταγωνισμού μπορούν να απαγορεύσουν την πραγματοποίηση της συναλλαγής, ή να επιβάλλουν την τήρηση όρων και υποχρεώσεων ως προϋπόθεση για την έγκριση της συναλλαγής.

Αντίστοιχοι κανόνες υιοθετούνται και από άλλες χώρες εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), αλλά και εκτός αυτής, ώστε να διασφαλίζεται η ορθή λειτουργία του ανταγωνισμού.

Στο παρόν Εγχειρίδιο παρατίθενται ορισμένοι βασικοί κανόνες και κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την απαγόρευση των συμπράξεων που παρακωλύουν/ περιορίζουν/ νοθεύουν τον ανταγωνισμό μεταξύ ανταγωνιστών ή σε διαφορετικά επίπεδα διανομής. Ο βασικότερος από αυτούς παρατίθεται στο Άρθρο 1 του Ν. 3959/2011 για την προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού, σύμφωνα με το οποίο απαγορεύονται όλες οι συμφωνίες και εναρμονισμένες πρακτικές μεταξύ επιχειρήσεων και όλες οι αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων, οι οποίες έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού στην Ελληνική Επικράτεια, και ιδίως εκείνες οι οποίες συνίστανται:

- α) στον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό των τιμών αγοράς ή πώλησης ή άλλων όρων συναλλαγής,
- β) στον περιορισμό ή στον έλεγχο της παραγωγής, της διάθεσης, της τεχνολογικής ανάπτυξης ή των επενδύσεων,
- γ) στην κατανομή των αγορών ή των πηγών εφοδιασμού,
- δ) στην εφαρμογή στο εμπόριο άνισων όρων για ισοδύναμες παροχές, ιδίως στην αδικαιολόγητη άρνηση πώλησης, αγοράς ή άλλης συναλλαγής, κατά τρόπο που δυσχεραίνει τη λειτουργία του ανταγωνισμού,
- ε) στην εξάρτηση της σύναψης συμβάσεων από την αποδοχή, εκ μέρους των συναλλασσόμενων, πρόσθετων παροχών, οι οποίες από τη φύση τους ή σύμφωνα με τις εμπορικές συνήθειες δεν συνδέονται με το αντικείμενο των συμβάσεων αυτών.

Οι ανωτέρω συμφωνίες και αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων είναι αυτοδικαίως άκυρες. Κατ' εξαίρεση, μπορεί να κριθεί ότι δεν απαγορεύονται (κι επομένως, είναι έγκυρες), εφόσον πληρούν αθροιστικά τις κατωτέρω προϋποθέσεις:



- α) συμβάλλουν στη βελτίωση της παραγωγής ή της διανομής των προϊόντων ή στην προώθηση της τεχνικής ή οικονομικής προόδου,
- β) εξασφαλίζουν συγχρόνως στους καταναλωτές εύλογο τμήμα από το όφελος που προκύπτει,
- γ) δεν επιβάλλουν στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις περιορισμούς μη απαραίτητους για την επίτευξη των στόχων αυτών, και
- δ) δεν παρέχουν τη δυνατότητα κατάργησης του ανταγωνισμού ή κατάργησης αυτού σε σημαντικό τμήμα της σχετικής αγοράς.

Σημειώνεται ότι οι προϋποθέσεις αυτές για την εξαιρέση από την απαγόρευση κατ' αρχήν παράνομων πρακτικών εφαρμόζονται με αυστηρό τρόπο και βάσει της μέχρι σήμερα πρακτικής των Δικαστηρίων και αρμοδίων Αρχών Ανταγωνισμού, οι πολύ σοβαρές παραβιάσεις του ανταγωνισμού, όπως η συμμετοχή σε καρτέλ, δεν αναμένεται να κριθεί ότι μπορεί να εξαιρεθούν.

### **1.3. Γεωγραφική κάλυψη των κανόνων προστασίας του ελευθέρου ανταγωνισμού**

Όπως έχει ήδη επισημανθεί, η ελληνική νομοθεσία, ακολουθεί τα οριζόμενα στη σχετική ευρωπαϊκή νομοθεσία, ενώ αντίστοιχες ρυθμίσεις ισχύουν και σε άλλες χώρες.

Ειδικότερα, οι κανόνες ανταγωνισμού της ΕΕ ισχύουν και στα 28 κράτη μέλη της ΕΕ: Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Κροατία, Κύπρος, Τσεχία, Δανία, Εσθονία, Φινλανδία, Γαλλία, Μάλτα, Κάτω Χώρες, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Ισπανία, Σλοβακική Δημοκρατία, Σλοβενία, Σουηδία και Ηνωμένο Βασίλειο. Αντίστοιχοι κανόνες ισχύουν στη Νορβηγία, την Ισλανδία και το Λιχτενστάιν, διότι η ουσία των κανόνων ανταγωνισμού της ΕΕ επεκτάθηκε σε όλα τα κράτη του ΕΟΧ, που σήμερα απαρτίζουν τα 28 κράτη μέλη της ΕΕ και οι τρεις αυτές χώρες.

Εξάλλου, οι κανόνες αυτοί μπορεί να ισχύουν και για τις πρακτικές ή τις συναλλαγές μεταξύ εταιρειών που βρίσκονται εκτός της ΕΕ, εάν έχουν ως αποτέλεσμα τη στρέβλωση του ανταγωνισμού στην αγορά της ΕΕ γενικότερα ή στην Ελλάδα ειδικότερα.

Πρακτικά, η σημασία των ανωτέρω για την ΑΒΑΞ Α.Ε. είναι ότι για οποιαδήποτε επιχειρηματική της ενέργεια που μπορεί να επηρεάσει τον ανταγωνισμό στην Ελληνική Επικράτεια ελέγχεται από την Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού ή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού), ενώ για



αντίστοιχες ενέργειες που μπορεί να επηρεάσουν τον ανταγωνισμό σε οποιοδήποτε από τα κράτη του ΕΟΧ, ελέγχεται από τις κατά τόπο αρμόδιες Αρχές Ανταγωνισμού ή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού). Εξάλλου, δεν αποκλείεται να ελεγχθούν υπό τις σχετικές διατάξεις και ενέργειες μελών του Ομίλου ΑΒΑΞ με έδρα σε χώρα εκτός του ΕΟΧ, εφόσον κριθεί ότι επηρεάζουν τον ανταγωνισμό μεταξύ εταιρειών εντός του ΕΟΧ.

## **2. ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ**

Για τις παραβάσεις που λαμβάνουν χώρα εντός της Ελληνική Επικράτεια, οι οποίες εξετάζονται κατά κανόνα από την Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού, η σχετική νομοθεσία προβλέπει μια σειρά κυρώσεων που μπορεί να επιβληθούν τόσο στην ΑΒΑΞ Α.Ε. όσο και σε στελέχη της. Ειδικότερα:

### **2.1. Διοικητικά Πρόστιμα**

Μπορεί να επιβληθεί πρόστιμο στην ΑΒΑΞ Α.Ε. που μπορεί να φτάνει μέχρι ποσοστού δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού κύκλου εργασιών της επιχείρησης. Σε περίπτωση ομίλου εταιρειών (που εμπλέκεται στην παράβαση), για τον υπολογισμό του προστίμου, λαμβάνεται υπόψη ο συνολικός κύκλος εργασιών του ομίλου.

Δεδομένου ότι υπεύθυνοι για την τήρηση των σχετικών διατάξεων είναι τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και τα αρμόδια για την υλοποίηση των σχετικών αποφάσεων πρόσωπα, τα εν λόγω φυσικά πρόσωπα:

- Ευθύνονται με την προσωπική τους περιουσία εις ολόκληρον με το οικείο νομικό πρόσωπο, για την καταβολή του ποσού του προστίμου, και
- Η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί να τους επιβάλει και αυτοτελές πρόστιμο από διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ έως δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ, εφόσον αποδεδειγμένα συμμετείχαν σε προπαρασκευαστικές πράξεις, στην οργάνωση ή την διάπραξη της παράνομης συμπεριφοράς της επιχείρησης.

### **2.2. Ποινικές κυρώσεις**

Πλέον των διοικητικών προστίμων, στα φυσικά πρόσωπα που παραβιάζουν τις σχετικές διατάξεις, μπορεί να επιβληθούν οι εξής ποινές:

- Χρηματική ποινή 100.000-1.000.000 € και φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών για οριζόντιες





συμπράξεις,

- Χρηματική ποινή 15.000-150.000 € για κάθετες συμπράξεις,

Εξάλλου, προβλέπεται ποινή εξάμηνης τουλάχιστον φυλάκισης για παρεμπόδιση ή δυσχέραση των ερευνών της Ελληνικής Επιτροπής Ανταγωνισμού καθ' οιονδήποτε τρόπο, για άρνηση ή δυσχέραση της παροχής πληροφοριών, για παροχή ψευδών πληροφοριών ή απόκρυψη στοιχείων, για άρνηση παροχής καταθέσεως ή παροχή ψευδούς καταθέσεως.

### 2.3. Αγωγές για αποζημίωση

Οποιοδήποτε τρίτο, φυσικό ή νομικό πρόστιμο υπέστη ζημία από την παραβίαση των διατάξεων του Δικαίου του Ελεύθερου Ανταγωνισμού μπορεί να διεκδικήσει ενώπιον του αρμοδίου Δικαστηρίου αποζημίωση για την πλήρη αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη. Αυτό περιλαμβάνει τη θετική ζημία, τυχόν διαφυγόντα κέρδη και τόκους.

### 2.4. Εσωτερικές κυρώσεις

Το Εγχειρίδιο εξειδικεύει τις ευθύνες των εργαζομένων ως προς το Δίκαιο του Ελεύθερου Ανταγωνισμού οι οποίες αναφέρονται στον Κώδικα Επιχειρηματικής Δεοντολογίας και Ηθικής της ΑΒΑΞ Α.Ε.. Η ΑΒΑΞ Α.Ε. δικαιούται να λάβει μέτρα (π.χ. πειθαρχικές κυρώσεις) κατά των εργαζομένων που δε συμμορφώνονται με το Εγχειρίδιο και κατ' αποτέλεσμα παραβαίνουν τον Κώδικα Επιχειρηματικής Δεοντολογίας και Ηθικής.

## 3. ΑΠΑΓΟΡΕΥΜΕΝΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ: ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΟΡΙΖΟΥΝ ΤΟΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟ ΚΑΙ ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΜΕΝΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

Τα Άρθρα 1 του Ν. 3959/2011 για την προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού και 101 ΣΛΕΕ απαγορεύουν τις συμπράξεις που παρακωλύουν/ περιορίζουν/ νοθεύουν τον ανταγωνισμό μεταξύ ανταγωνιστών ή σε διαφορετικά επίπεδα διανομής. Ο όρος «σύμπραξη» περιλαμβάνει τις επιμέρους μορφές συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων, δηλαδή τις συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων, τις αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων και τις εναρμονισμένες πρακτικές. Οι μορφές αυτές είναι αλληλοσυμπληρούμενες και καλύπτουν

κάθε μορφής συμπαιγνία:

- Επίσημη συμφωνία (νομικά δεσμευτική), έγγραφη ή προφορική
- Ανεπίσημη συμφωνία («συμφωνία κυρίων»)
- Μη ολοκληρωμένη συμφωνία (στάδιο διαπραγματεύσεων)
- Συντονισμός (μέσω άμεσης ή έμμεσης επαφής, κοινοποίησης μελλοντικών προθέσεων) που δεν συνιστά συμφωνία (εναρμονισμένη πρακτική)

Επομένως, ως σύμπραξη νοείται και οποιαδήποτε ανεπίσημη συνεννόηση που έχει ως σκοπό να αντικαταστήσει την αβεβαιότητα του ανταγωνισμού. Οι εν λόγω συνεννοήσεις μπορεί να λάβουν χώρα στο πλαίσιο επαγγελματικών ή κοινωνικών επαφών (π.χ. τηλεφωνικές επικοινωνίες, επαγγελματικά γεύματα, 'χαλαρές' συζητήσεις).

Παράδειγμα: Οι Α και Β, διευθύνοντες σύμβουλοι ή στελέχη δύο κατασκευαστικών εταιρειών, συναντώνται σε μία εκδήλωση και κατά τη διάρκεια ενός διαλείμματος συζητούν για έναν δημόσιο διαγωνισμό που έχει προκηρυχθεί και έχει προκαλέσει μεγάλο ενδιαφέρον. Ο Α προτείνει στον Β να κατέβουν ξεχωριστά στον διαγωνισμό και όποια από τις δύο εταιρείες κερδίσει, να ορίσει την άλλη υπεργολάβο. Ο Β συμφωνεί και δίνουν τα χέρια.

Σχόλιο: Οι Α και Β σύναψαν παράνομη συμφωνία νόθευσης διαγωνισμού που θα έχει ως αποτέλεσμα να μειωθεί η ανταγωνιστικότητα των ατομικών προσφορών τους. Η αρμόδια αρχή μπορεί να χρησιμοποιήσει τη συνομιλία αυτή ως απόδειξη παράβασης, παρότι έλαβε χώρα σε εκδήλωση εκτός επαγγελματικού χώρου και χωρίς της σύναψη έγγραφης συμφωνίας.

Η σχετική νομοθεσία που έχει ήδη αναφερθεί καθιερώνει ένα πλαίσιο γενικών αρχών. Στην παρούσα ενότητα του Εγχειριδίου περιγράφονται ειδικότερα ορισμένες κατηγορίες παραβάσεων και συγκεκριμένες καταστάσεις στις οποίες μπορεί να βρεθείτε, ώστε να είστε σε θέση να αναγνωρίσετε την παραβατική συμπεριφορά και να την αποφύγετε.

Στην περίπτωση που εφαρμόσετε κάποια από τις πρακτικές που περιγράφονται ως απαγορευμένες μπορεί να σας επιβληθούν πειθαρχικές κυρώσεις κατά τα οριζόμενα στον Κώδικα Επιχειρηματικής Δεοντολογίας και Ηθικής της ΑΒΑΞ Α.Ε.. Εάν έχετε αμφιβολίες για την αντιμετώπιση μίας κατάστασης πρέπει να αναζητάτε τη συμβουλή του Νομικού Τμήματος της Εταιρείας.

### 3.1. Απαγορευμένη οριζόντια σύμπραξη (καρτέλ)

Τα καρτέλ συνιστούν τη σοβαρότερη μορφή αντανταγωνιστικής πρακτικής μεταξύ ανταγωνιστών. Ο όρος «καρτέλ» χρησιμοποιείται γενικά για να περιγράψει μία ανεπίσημη οργάνωση ή διευθέτηση, στην οποία εμπλέκονται δύο ή περισσότερες ανταγωνίστριες εταιρείες. Σε ένα καρτέλ, τα μέλη του συζητούν και ανταλλάσσουν (απόρρητες) πληροφορίες σχετικά με τις επιχειρήσεις τους και καταλήγουν σε συμφωνίες σχετικά με τη μελλοντική τους συμπεριφορά, με πρόθεση να περιορίσουν τον μεταξύ τους ανταγωνισμό και να αυξήσουν τις τιμές ή τα κέρδη τους.

Τα καρτέλ κατά κανόνα συστήνονται κρυφά και αναπόφευκτα προβαίνουν σε έναν ή περισσότερους πολύ σοβαρούς περιορισμούς του ανταγωνισμού, όπως ο καθορισμός τιμών, η νόθευση διαγωνισμών (bid-rigging), η καθιέρωση ποσοστώςσεων ή περιορισμών ως προς την παραγωγή και η κατανομή αγορών. Επομένως, κατά πάσα βεβαιότητα θα κριθεί ότι παραβιάζουν το Δίκαιο του Ελεύθερου Ανταγωνισμού. Ο εντοπισμός και η δίωξη των καρτέλ, και όσων διευκολύνουν τη δημιουργία καρτέλ, συνιστούν κορυφαίες προτεραιότητες των Αρχών Ανταγωνισμού στην Ελλάδα, την Ευρώπη και ανά τον κόσμο.

#### 3.1.1. Ποιες συμφωνίες απαγορεύονται

Ορισμένες συνήθεις μορφές απαγορευμένων συμφωνιών μεταξύ ανταγωνιστών που έχει κριθεί ότι θέτουν σοβαρούς περιορισμούς στον ανταγωνισμό είναι οι εξής:

- Άμεσος ή έμμεσος καθορισμός τιμών (εύρος τιμής, εκπτώσεις κ.α.)
- Συμφωνίες για λοιπούς όρους συναλλαγής (π.χ. πίστωση, όροι παράδοσης)
- Συμφωνίες νόθευσης διαγωνισμών (“bid rigging”) [βλ. ενότητα 3.2. κατωτέρω]
- Συμφωνίες περιορισμού διάθεσης ή παραγωγής
- Ανταλλαγή στρατηγικής φύσεως πληροφοριών [βλ. ενότητα 3.1.2. κατωτέρω]
- Κατανομή αγορών ή πελατών μεταξύ των ανταγωνιστών (συμφωνία μεταξύ ανταγωνιστών ως προς τις πωλήσεις που θα πραγματοποιεί ο καθένας προς πελάτες ανά περιοχή, κατηγορία πελατών/προϊόντων κ.α.)
- Συλλογικό μπουκοτάζ (συμφωνία ανταγωνιστών για αποκλεισμό τρίτων από την αγορά) ή συμφωνία για παρεμπόδιση εισόδου νέων ανταγωνιστών

### 3.1.2. Ποιες πληροφορίες συνιστούν ευαίσθητα επιχειρηματικά δεδομένα/ στρατηγικής φύσεως πληροφορίες

Στρατηγικής φύσεως πληροφορίες είναι τα δεδομένα που μειώνουν τη στρατηγική αβεβαιότητα στην αγορά και συνεπώς περιορίζουν την ανεξαρτησία λήψης αποφάσεων των επιχειρήσεων και κατ' επέκταση τα κίνητρά τους να ανταγωνισθούν. Οι στρατηγικές πληροφορίες ενδέχεται να αφορούν τιμές (π.χ. πραγματικές τιμές, εκπτώσεις, αυξήσεις, μειώσεις ή επιστροφές), καταλόγους πελατών, κόστος παραγωγής, ποσότητες, κύκλο εργασιών (προτού δημοσιευθεί), πωλήσεις, δυναμικότητα, ιδιότητες, σχέδια εμπορίας, κινδύνους, σχέδια, επενδύσεις, τεχνολογίες, προγράμματα έρευνας και ανάπτυξης και τα αποτελέσματά τους. Γενικά, οι πληροφορίες που αφορούν τις τιμές και τις ποσότητες είναι οι πλέον στρατηγικές, και ακολουθούν οι πληροφορίες για το κόστος και τη ζήτηση.

Επιτρέπεται η ανταλλαγή πληροφοριών με τα εξής χαρακτηριστικά:

- Δημόσιες πληροφορίες (γενικά είναι εξίσου εύκολα προσβάσιμες από όλους τους ανταγωνιστές και πελάτες, ιδίως από άποψη κόστους πρόσβασης), π.χ. μέσω του διαδικτύου, ή/και
- Επαρκώς συγκεντρωτικές πληροφορίες (αποτυπώνουν τη συνολική εικόνα της αγοράς ώστε να μην μπορούν να γίνουν αντιληπτά τα εξατομικευμένα δεδομένα των επιχειρήσεων), π.χ. στατιστικές μελέτες που συντάσσονται από τρίτα, ανεξάρτητα μέρη που παραδίδουν συγκεντρωτικά αποτελέσματα για την αγορά, ή/και
- Ιστορικές πληροφορίες (αρκετά παλιές πληροφορίες ώστε να μην μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως ένδειξη για τη μελλοντική συμπεριφορά των ανταγωνιστών).

### 3.2. Ειδικότερη μορφή απαγορευμένης οριζόντιας σύμπραξης: Νόθευση Διαγωνισμών (“bid rigging”)

Η νόθευση διαγωνισμών προκύπτει όταν επιχειρήσεις, οι οποίες υπό άλλες συνθήκες αναμένονταν να ανταγωνίζονται μεταξύ τους, συνωμοτούν κρυφά ώστε να αυξήσουν τις τιμές και να μειώσουν την ποιότητα αγαθών ή υπηρεσιών που αποκτώνται μέσω διαγωνιστικής διαδικασίας. Δημόσιοι και ιδιωτικοί οργανισμοί στηρίζονται συχνά στη διαδικασία των διαγωνισμών προκειμένου να επιτύχουν τη βέλτιστη αξιοποίηση των πόρων τους. Η ανταγωνιστική διαδικασία μπορεί να οδηγήσει σε χαμηλότερες τιμές ή/και καλύτερη ποιότητα και καινοτομία μόνο όταν οι επιχειρήσεις ανταγωνίζονται γνήσια μεταξύ τους

(δηλαδή θέτουν ανεξάρτητα και με ειλικρίνεια τους όρους και προϋποθέσεις που προτείνουν). Η νόθευση διαγωνισμών μπορεί να είναι ιδιαίτερος επιβλαβής όταν επηρεάζει τις δημόσιες συμβάσεις. Τέτοιες συνωμοσίες στερούν πόρους από το δημόσιο και τους φορολογούμενους πολίτες, μειώνουν την εμπιστοσύνη του κοινού στην ανταγωνιστική διαδικασία και υποσκάπτουν τα οφέλη μιας ανταγωνιστικής αγοράς.

Είναι σημαντικό να γνωρίζετε ότι δεν απαιτείται η ύπαρξη νομικά δεσμευτικής συμφωνίας με ανταγωνιστές, αλλά αρκεί η απλή ανταλλαγή εμπιστευτικών πληροφοριών μεταξύ ανταγωνιστών πριν από την ανάθεση μιας σύμβασης, προκειμένου να δημιουργηθεί μαχητό τεκμήριο ότι οι επιχειρήσεις έχουν συμμετάσχει σε παράνομη νόθευση διαγωνισμών σύμφωνα με τους κανόνες του Δικαίου του Ελεύθερου Ανταγωνισμού.

Ενδεικτικά, οι κάτωθι συμπεριφορές μπορεί να προκαλέσουν υποψίες σε μία αναθέτουσα αρχή και να κρίνει σκόπιμο να ερευνήσει περαιτέρω την ύπαρξη απαγορευμένης συμφωνίας μεταξύ των εταιρειών που μειοδοτούν σε έναν διαγωνισμό:

- Δύο ή περισσότερες υποβαλλόμενες προσφορές περιλαμβάνουν πανομοιότυπα κόστη σχετικά με ορισμένες ενέργειες/τμήματα του έργου.
- Ο ίδιος νικητής αναθέτει επανειλημμένα υπεργολαβίες σε συμμετέχοντες στον διαγωνισμό που έχουν αποτύχει.
- Ο νικητής του διαγωνισμού δε δέχεται την ανάθεση και στη συνέχεια διαπιστώνεται ότι έχει αναλάβει υπεργολαβία για το έργο.
- Διαπιστώνεται ότι οι ανταγωνιστές βρίσκονται συχνά σε κοινωνικές εκδηλώσεις ή κάνουν συναντήσεις πριν την λήξη της προθεσμίας υποβολής προσφορών για διαγωνισμούς.

### **3.2.1. Συνήθεις μορφές νόθευσης διαγωνισμών**

Οι αντιανταγωνιστικές συμφωνίες νόθευσης διαγωνισμών μπορεί να λάβουν διάφορες μορφές, κάθε μία από τις οποίες περιορίζει τις προσπάθειες των αγοραστών (συχνά του δημοσίου) να αποκτήσουν προϊόντα/ υπηρεσίες στην χαμηλότερη δυνατή τιμή. Κοινός στόχος των συμφωνιών αυτών είναι να αυξηθεί το ποσό της προσφοράς που κατακυρώνεται και συνεπώς το ποσό που θα κερδίσει αυτός στον οποίο γίνεται η ανάθεση. Οι μηχανισμοί νόθευσης διαγωνισμών περιλαμβάνουν συχνά και μηχανισμούς για την κατανομή και διανομή των κερδών που αποκομίζουν οι ανταγωνιστές που κάνουν τη



συμφωνία, ως αποτέλεσμα του υψηλότερου ποσού προσφοράς που κερδίζει. Για παράδειγμα, οι ανταγωνιστές που συμφωνούν να μην υποβάλουν προσφορά ή να υποβάλουν προσφορά που θα χάσει μπορεί να λάβουν ως αντάλλαγμα την ανάθεση υπερβολαβίας από τον νικητή ή και οικονομικό αντάλλαγμα.

Παρατίθενται στη συνέχεια οι πιο συνήθεις μορφές συμφωνιών νόθευσης διαγωνισμών, οι οποίες εντοπίζονται είτε μεμονωμένα είτε συνδυαστικά:

#### **3.2.1.1. Υποβολή εικονικών προσφορών μετά από συμφωνία με ανταγωνιστές ('complementary bidding or covering bidding'):**

Πρόκειται για πρακτική στο πλαίσιο της οποίας ανταγωνιστές προσυμφωνούν το «νικητή» ορισμένης διαγωνιστικής διαδικασίας και παράλληλα συμφωνούν οι υπόλοιποι να υποβάλουν προσφορές οι οποίες είναι είτε πολύ υψηλές, είτε δεν πληρούν τα κριτήρια του διαγωνισμού, ή είναι απαράδεκτες, προκειμένου να αποκλειστούν από το διαγωνισμό. Ο στόχος της πρακτικής αυτής είναι η δημιουργία της εντύπωσης ότι ο διαγωνισμός είναι ανοικτός και ανταγωνιστικός, ενώ στην πραγματικότητα οι συμμετέχοντες έχουν προσυμφωνήσει τον «νικητή», συνήθως σε μια διογκωμένη τιμή, η οποία συνεπάγεται οικονομικά οφέλη για όλους τους ανταγωνιστές.

#### **3.2.1.2. Υποβολή προσφορών εκ περιτροπής μετά από συμφωνία με ανταγωνιστές ('bid rotation')**

Πρόκειται για συμφωνία μεταξύ των ανταγωνιστών να συμμετέχουν εκ περιτροπής σε διαγωνισμούς προκειμένου να «μοιράσουν» τους διαγωνισμούς μεταξύ τους. Το «μοίρασμα» των διαγωνισμών μπορεί να βασίζεται σε διάφορα κριτήρια όπως το μέγεθος του έργου, το μέγεθος του συμμετέχοντα, την τοποθεσία των έργων, ή απλά μια χρονολογική σειρά.

#### **3.2.1.3. Αποχή υποβολής προσφορών μετά από συμφωνία με ανταγωνιστές ('bid suppression')**

Πρόκειται για πρακτική σύμφωνα με την οποία επιχειρήσεις οι οποίες αναμένεται να συμμετέχουν σε διαγωνιστικές διαδικασίες είτε δεν υποβάλλουν τελικά προσφορά είτε αποσύρουν την προσφορά τους προκειμένου να διασφαλιστεί ότι ο προκαθορισμένος

πλειοδότης μετά από συμφωνία των πιθανών υποψήφιων θα «κερδίσει» τη σύμβαση. Ειδικότερη μορφή αυτής της πρακτικής ενδέχεται να συνιστά η υπεργολαβία ('subcontracting – risk sharing agreement'). Η υπεργολαβία μπορεί να θεωρηθεί νόθευση διαγωνισμού στην περίπτωση που η συνεργασία μεταξύ ανταγωνιστών αποτελεί συμφωνία με βάση την οποία ο προσυμφωνημένος «νικητής» συνάπτει συμφωνία υπεργολαβίας με τον προσυμφωνημένο «ηττημένο» υποψήφιο ούτως ώστε να τον «αποζημιώσει» για την «ήττα» του. Πρόκειται ουσιαστικά για κίνητρο προς τον προσυμφωνημένο υπεργολάβο να μη διαγωνιστεί αυτόνομα με «κίνδυνο» να πέσει η τιμή ανάληψης του έργου.

Ωστόσο, η υπεργολαβία αποτελεί συνήθη πρακτική εκτέλεσης συμβάσεων, ειδικά σε περιπτώσεις που οι πιθανοί υποψήφιοι δεν μπορούν να εκτελέσουν από μόνοι τους τη ανατεθείσα σύμβαση. Επομένως, απαιτείται λεπτομερής αξιολόγηση μίας πρακτικής συνεργασίας ανταγωνιστών μέσω υπεργολαβίας, προκειμένου να κριθεί κατά πόσο συνιστά πρακτική παράνομη σύμφωνα με το Δίκαιο του Ελεύθερου Ανταγωνισμού ή σύμφωνα με τη νομοθεσία δημοσίων έργων διαδικασία.

#### **3.2.1.4. Κατανομή αγορών ('market allocation')**

Πρόκειται για συμφωνία μεταξύ ανταγωνιστών να χωρίσουν την αγορά ώστε να μην ανταγωνίζονται ως προς συγκεκριμένους πελάτες ή σε συγκεκριμένες περιοχές. Οι ανταγωνιστές κατανέμουν, για παράδειγμα, περιοχές της Ελλάδος μεταξύ τους, ώστε ο ένας να μην κατεβαίνει σε διαγωνισμούς στις περιοχές των άλλων (ή να υποβάλλει μόνο εικονική προσφορά), γνωρίζοντας ότι και οι ανταγωνιστές του δε θα υποβάλλουν προσφορές σε διαγωνισμούς εντός της περιοχής του.

### **3.3. Θεμιτές μορφές συνεργασίας στο πλαίσιο δημοσίων διαγωνισμών**

Ο τρόπος λειτουργίας της αγοράς δημοσίων έργων και διαγωνισμών προϋποθέτει σε πολλές περιπτώσεις τη συνεργασία μεταξύ ανταγωνιστών και οι διατάξεις του Δικαίου του Ελεύθερου Ανταγωνισμού δεν αναιρούν τη δυνατότητα σύναψης νομίμων συμφωνιών, βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας δημοσίων έργων.

Θεμιτή συνεργασία υπάρχει όταν δύο εταιρίες συγκεντρώνουν τους πόρους και τις ικανότητές τους για αντικειμενικά αιτιολογημένους επιχειρηματικούς σκοπούς, προκειμένου



να υποβάλουν ανοιχτά κοινή προσφορά για μία σύμβαση, ή για να συζητήσουν τη σύναψη υπεργολαβίας. Η κρίσιμη διαφορά με τη νόθευση διαγωνισμού/ σιωπηρή συνεργασία είναι ότι η αναθέτουσα αρχή γνωρίζει τι συμβαίνει σχετικά με τις σχεδιαζόμενες συνεργασίες.

Σε κάθε περίπτωση, κατά τη διάρκεια συζητήσεων μεταξύ ανταγωνιστών για τη σύναψη συνεργασίας πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για τον περιορισμό της ανταλλαγής εμπιστευτικών πληροφοριών, για παράδειγμα σχετικά με στρατηγικές κινήσεις, τιμές, κόστη κλπ. Οι εταιρείες δεν πρέπει να συζητούν για τυχόν πρόθεσή τους να υποβάλουν αυτοτελή προσφορά, η οποία θα μπορούσε αμέσως ή εμμέσως να επηρεάσει το περιεχόμενο ανταγωνιστικής προσφοράς.

Προσοχή! Συνιστάται να συμβουλευέστε το Νομικό Τμήμα σχετικά με τι είδους συζητήσεις/συνεργασίες μπορείτε να κάνετε με ανταγωνιστές στα διάφορα στάδια μίας δημοπράτησης.

Η Εταιρεία δύναται να συμμετέχει σε Κοινοπραξίες ή/και Υπεργολαβίες, εφόσον τηρούνται οι εξής βασικές προϋποθέσεις:

### **3.3.1. Κοινοπραξίες**

Σύμφωνα με τη νομοθεσία δημοσίων έργων, οι εργοληπτικές επιχειρήσεις γίνονται δεκτές στις δημοπρασίες και σε μορφή κοινοπραξίας με άλλες επιχειρήσεις.

Ως ένωση οικονομικών φορέων η κοινοπραξία υποβάλλει κοινή προσφορά, η οποία υπογράφεται υποχρεωτικά είτε από όλους τους οικονομικούς φορείς που αποτελούν την ένωση είτε από κοινό εκπρόσωπό τους νομίμως εξουσιοδοτημένο. Στην προσφορά απαραίτητως πρέπει να προσδιορίζεται η έκταση και το είδος της συμμετοχής του (συμπεριλαμβανομένης της κατανομής αμοιβής μεταξύ τους) κάθε μέλους της κοινοπραξίας, καθώς και ο εκπρόσωπος/συντονιστής αυτής.

### **3.3.2. Υπεργολαβίες πριν και μετά την ανάδειξη αναδόχου**

Συμφωνία υπεργολαβίας είναι η σύμβαση μίσθωσης έργου μεταξύ του (υποψηφίου) αναδόχου δημόσιου έργου και εργοληπτικής επιχείρησης για την κατασκευή μέρους του έργου που έχει (ή πρόκειται να) αναληφθεί από τον ανάδοχο.

Ως προς την υπεργολαβία πριν την ανάδειξη αναδόχου, σύμφωνα με τη νομοθεσία





ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, στα έγγραφα της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή ζητάει από τον προσφέροντα να αναφέρει στην προσφορά του το τμήμα της σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, καθώς και τους υπεργολάβους που προτείνει.

Ως προς την υπεργολαβία μετά την ανάδειξη αναδόχου, σύμφωνα με τη νομοθεσία ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, όταν συνάπτεται σύμβαση υπεργολαβίας μεταξύ του αναδόχου δημόσιου έργου και άλλης εργοληπτικής επιχείρησης, για την κατασκευή μέρους του έργου που έχει αναληφθεί από τον ανάδοχο, ο υπεργολάβος θεωρείται εγκεκριμένος, μετά από έγκριση του κυρίου του έργου ή του φορέα κατασκευής εφόσον (α) ο υπεργολάβος έχει τα προσόντα που απαιτούνται για την εκτέλεση του τμήματος του έργου που αναλαμβάνει μέσω της υπεργολαβίας και (β) ο ανάδοχος, πριν από την εγκατάσταση του υπεργολάβου στο έργο έχει γνωστοποιήσει στον κύριο του έργου ή στο φορέα κατασκευής τη σύμβαση υπεργολαβίας.

Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης ο ανάδοχος οφείλει να προσκομίσει την υπεργολαβική σύμβαση. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία μπορεί να χορηγήσει προθεσμία στον ανάδοχο και κατ' αίτησή του, για την προσκόμιση της υπεργολαβικής σύμβασης με τον αρχικώς προταθέντα υπεργολάβο ή άλλον που διαθέτει τα αναγκαία κατά την κρίση της υπηρεσίας αυτής προσόντα, εφόσον συντρέχει σοβαρός λόγος.

Για την αναγνώριση υπεργολάβου ως εγκεκριμένου, υποβάλλεται στη Διευθύνουσα Υπηρεσία κοινή αίτηση του αναδόχου και του υπεργολάβου μαζί με πρωτότυπο συμφωνητικό και φάκελο δικαιολογητικών. Στο συμφωνητικό της υπεργολαβίας πρέπει να αναφέρονται συγκεκριμένα οι εργασίες ή το μέρος του έργου που αναλαμβάνει ο υπεργολάβος, καθώς και η αξία της σύμβασης υπεργολαβίας.

Τα ανωτέρω δεν αφορούν περιπτώσεις υπεργολαβικών συμβάσεων κατά τις οποίες ο υπεργολάβος δεν είναι Κατασκευαστική Επιχείρηση εγγεγραμμένη στο ΜΕΕΠ.

#### **4. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΣΩΜΑΤΕΙΑ/ ΕΝΩΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ**

Όπως και σε άλλους κλάδους της οικονομίας, έτσι και στην αγορά δημοσίων έργων υφίστανται ενώσεις επιχειρήσεων ή/και σωματεία ή/και άλλες εμπορικές ενώσεις, οι οποίες έχουν ως στόχο την προώθηση των συμφερόντων του κλάδου. Χαρακτηριστικά

παραδείγματα για τον κλάδο των κατασκευαστικών αποτελούν ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Τεχνικών Εταιρειών (ΣΑΤΕ) και ο Σύνδεσμος Τεχνικών Εταιρειών Ανωτέρων Τάξεων (ΣΤΕΑΤ), οι σκοποί των οποίων περιλαμβάνουν την ανάδειξη του σημαντικού ρόλου που κατέχει ο κατασκευαστικός κλάδος στην ανάπτυξη της χώρας, την προαγωγή και προστασία των συμφερόντων των επιχειρήσεων-μελών τους και την προσφορά έγκαιρης ενημέρωσης επί των παγκοσμίων και εγχώριων εξελίξεων που αφορούν στον κατασκευαστικό κλάδο. Στο πλαίσιο αυτό αναπτύσσεται μίας μορφής θεμιτή συνεργασία και επικοινωνία μεταξύ ανταγωνιστών.

Επομένως, η ΑΒΑΞ Α.Ε. μπορεί να εκπροσωπείται σε τέτοιες ενώσεις από μέλη της διοίκησης, στελέχη της ή λοιπά μέλη του προσωπικού της προκειμένου να προωθεί τα συμφέροντά της, εφόσον τηρούνται ορισμένες εσωτερικές διαδικασίες και λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα, ώστε να μην ανακύψει ζήτημα από τυχόν εμπλοκή σε συζητήσεις που δεν αφορούν κλαδικά θέματα και μπορεί να θεωρηθούν ως συμμετοχή σε αντανταγωνιστικές πρακτικές (π.χ. παράνομη ανταλλαγή ευαίσθητων επιχειρηματικών δεδομένων/ στρατηγικών πληροφοριών).

Παράδειγμα: Το 2010, η Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού επέβαλε στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (ΤΕΕ) χρηματικό πρόστιμο για παράβαση του Δικαίου του Ανταγωνισμού, καθώς, με αποφάσεις της Διοικούσας Επιτροπής του, υιοθέτησε ελάχιστο κόστος κατασκευής έργων για τον υπολογισμό των αμοιβών των μηχανικών - μελών του, αποβλέποντας και οδηγώντας στην αύξηση των αμοιβών αυτών. (Απόφαση Ε.Α. 512/VI/2010)

#### **4.1. Συμμετοχή Μελών Διοίκησης/ Στελεχών/ Λοιπού προσωπικού σε Επαγγελματικά Σωματεία/ Ενώσεις Επιχειρήσεων και λοιπές εμπορικές ενώσεις**

Στην περίπτωση παρακολούθησης συνεδριάσεων/ συναντήσεων/ συγκεντρώσεων διαφόρων ειδών εμπορικών ενώσεων και σωματείων, πρέπει να λαμβάνονται τα εξής μέτρα, ώστε να διασφαλίζεται ότι δεν παραβιάζονται οι διατάξεις του δικαίου του ανταγωνισμού:

Πριν τη συμμετοχή/παρακολούθηση

- Λήψη του προγράμματος της συζήτησης που θα διεξαχθεί και εξασφάλιση ότι θα

τηρηθούν πρακτικά.

- Προηγούμενη ενημέρωση του Προϊσταμένου ή/και του Υπευθύνου Συμμόρφωσης ή/και του Νομικού Τμήματος σχετικά με την απόκτηση ιδιότητας μέλους κάποιας εμπορικής ένωσης/ σωματείου, τη συμμετοχή σε συγκεκριμένη συνεδρίαση/ συνάντηση/ συγκέντρωση και το πρόγραμμα αυτής.

Κατά τη συμμετοχή/παρακολούθηση

- Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι συζητούνται θέματα που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε παράβαση των διατάξεων του Δικαίου του Ανταγωνισμού (π.χ. πως μπορεί να εξασφαλιστεί μεγαλύτερο τίμημα κατά την κατακύρωση διαγωνισμών, ώστε «όλοι να βγαίνουν κερδισμένοι» [βλ. ενότητα 4.2 κατωτέρω], θα πρέπει ο εκάστοτε εκπρόσωπος της ΑΒΑΞ Α.Ε. να αποχωρεί άμεσα από τον χώρο, αφού το δηλώσει ρητά και ζητήσει να καταγραφεί στα πρακτικά. Η παραμονή στον χώρο διεξαγωγής παρανόμων συζητήσεων, ακόμα και χωρίς ενεργή συμμετοχή, συνιστά τεκμήριο συμμετοχής στην παράβαση.
- Στην περίπτωση που δεν τηρούνται επίσημα πρακτικά, θα πρέπει ο εκάστοτε εκπρόσωπος της ΑΒΑΞ Α.Ε. που είναι παρών να κρατά σημειώσεις με τα βασικά θέματα/ σημεία συζήτησης.
- Η ίδια μέριμνα για την αποφυγή παράνομων συζητήσεων θα πρέπει να λαμβάνεται και κατά τη διάρκεια τυχόν διαλείμματος.

Μετά τη συμμετοχή/παρακολούθηση

- Αναζήτηση των επίσημων πρακτικών και ενημέρωση του Προϊσταμένου ή/και του Υπευθύνου Συμμόρφωσης ή/και του Νομικού Τμήματος. Ειδικά σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι συζητήθηκαν θέματα που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε παράβαση των διατάξεων του Δικαίου του Ανταγωνισμού, η σχετική ενημέρωση θα πρέπει να είναι άμεση.
- Στην περίπτωση που δεν τηρήθηκαν επίσημα πρακτικά, θα πρέπει ο εκάστοτε εκπρόσωπος της ΑΒΑΞ Α.Ε. να ενημερώνει με βάση τις σημειώσεις του για τα βασικά θέματα/ σημεία της συζήτησης το συντομότερο δυνατόν, ώστε να καταγράφεται στις εσωτερικές επικοινωνίες.

#### **4.2. Θέματα συζήτησης που πρέπει να αποφεύγονται στο πλαίσιο συνεδριάσεων/ συναντήσεων/ συγκεντρώσεων διαφόρων ειδών εμπορικών ενώσεων και σωματείων**

Οι εκπρόσωποι της ΑΒΑΞ Α.Ε. δεν πρέπει να εμπλέκονται ενεργά ή/και να παραβρίσκονται σε συζητήσεις σχετικά με ευαίσθητα επιχειρηματικά δεδομένα/ στρατηγικής φύσεως πληροφορίες των ανταγωνιστικών επιχειρήσεων που εκπροσωπούνται στις εκάστοτε συναντήσεις. Συζητήσεις σχετικά με επερχόμενους (δημοσίους) διαγωνισμούς και την επιθυμία ή/και τους όρους με τους οποίους σχεδιάζει η ΑΒΑΞ Α.Ε. ή/και οποιοσδήποτε ανταγωνιστής της να συμμετάσχει μπορεί να οδηγήσουν σε παραβίαση των διατάξεων του Δικαίου του Ανταγωνισμού.

Απεναντίας, θεμιτές είναι οι συζητήσεις αναφορικά με κλαδικά ζητήματα, όπως επικείμενες νομοθετικές ρυθμίσεις (περιβαλλοντικές/ ενεργειακές, δημόσια έργα, φορολογικές κ.α.), δημοσιευμένες στατιστικές/ έρευνες, θέματα υγείας και ασφάλειας, και βελτιστοποίηση γραφειοκρατικών διαδικασιών για την ταχύτερη ανάθεση των μεγάλων έργων.

Σημείωση: Προβληματική με βάση τις διατάξεις του Δικαίου του Ανταγωνισμού μπορεί να κριθεί και η απόφαση μιας ένωσης επιχειρήσεων που έχει το χαρακτήρα απλής σύστασης χωρίς δεσμευτικότητα, εφόσον αντανάκλα τη συλλογική βούληση των μελών της να συντονίσουν τη δράση τους σε μία συγκεκριμένη αγορά και εφόσον η συμμόρφωση των μελών με την εν λόγω απόφαση είναι ικανή να επιφέρει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό στη σχετική αγορά (ακόμα και αν τελικά στην πράξη δεν επέλθει συντονισμός). Επομένως, οι εκπρόσωποι της ΑΒΑΞ Α.Ε. θα πρέπει να φροντίζουν να καταγράφεται ρητά η αντίρρησή τους σε τέτοιες συστάσεις.

#### **5. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΕΙΚΕΙΑΣ**

Η Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού παρέχει τη δυνατότητα επιεικούς μεταχείρισης σε επιχειρήσεις και φυσικά πρόσωπα που έχουν εμπλακεί σε παράνομες συμπράξεις οι οποίες άμεσα ή έμμεσα, επηρεάζουν τις τιμές, την κατανομή αγορών, τη νόθευση των διαγωνισμών και συνεργάζονται μαζί της για τη αποκάλυψη/διερεύνηση των παράνομων πρακτικών αυτών. Επομένως, το Πρόγραμμα Επιείκειας (“whistle-blowing”) συντελεί στον εντοπισμό ενός καρτέλ, καθώς είναι διαθέσιμο εξ’ ίσου σε όλους όσους συμμετείχαν σε μία απαγορευμένη σύμπραξη/συμφωνία.

Η σχετική νομοθεσία προβλέπει τα εξής, υπό προϋποθέσεις:



- Πλήρη απαλλαγή από το πρόστιμο για την επιχείρηση/ φυσικό πρόσωπο και τις ποινικές κυρώσεις (ανταγωνισμού) για το φυσικό πρόσωπο, εφόσον η επιχείρηση ή το φυσικό πρόσωπο είναι οι πρώτοι που εμφανίζουν τα απαιτούμενα αποδεικτικά στοιχεία.
- Μείωση του ποσού του προστίμου για την επιχείρηση/ φυσικό πρόσωπο και ελαφρυντική περίπτωση για τις ποινικές κυρώσεις (ανταγωνισμού) για το φυσικό πρόσωπο, εφόσον δεν πληρούνται οι προϋπόθεσες της πλήρους απαλλαγής και εμφανίζονται τα απαραίτητα αποδεικτικά στοιχεία.

Συνεπώς, στην περίπτωση που γίνει αντιληπτή οποιαδήποτε δραστηριότητα που μπορεί να θεωρηθεί ως συμμετοχή της ΑΒΑΞ Α.Ε. σε καρτέλ, θα πρέπει να ενημερώνεται ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης ή/και το Νομικό Τμήμα, ώστε να αξιολογούνται όλες οι επιλογές της εταιρείας κατά την αντιμετώπιση τυχόν ζητημάτων.

## 6. ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ

Χρειάζεται προσοχή στη γλώσσα που χρησιμοποιείτε σε όλες τις επαγγελματικές επικοινωνίες, είτε είναι έγγραφα, είτε προφορικές, κατά τη διάρκεια τηλεφωνημάτων ή συναντήσεων. Η απρόσεκτη χρήση της γλώσσας μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα για την ΑΒΑΞ Α.Ε. σε περίπτωση που ερευνηθεί από τις αρμόδιες αρχές ανταγωνισμού ή εμπλακεί σε διαδικασίες ενώπιον των Δικαστηρίων. Μία ατυχής έκφραση μπορεί να δώσει την εντύπωση ακόμα και για μια νόμιμη δραστηριότητα, ότι είναι παράνομη.

Πολλά εσωτερικά έγγραφα είναι δυνατόν να εξεταστούν κατά τη διάρκεια ελέγχου από τις αρμόδιες αρχές ανταγωνισμού ή ενόψει δικαστηριακών διαδικασιών, ακόμα και αν πιστεύετε ότι είναι εμπιστευτικά, όπως π.χ. ημερολόγια/ατζέντες, προσωπικές σημειώσεις. Τα έγγραφα με αυτήν την έννοια δεν περιλαμβάνουν μόνο έντυπα αλλά και αρχεία υπολογιστών, βάσεις δεδομένων, emails, αλλά και το περιεχόμενο κινητών συσκευών όπως smart phones, tablets και φορητοί υπολογιστές.

Επομένως, για να αποφεύγετε τυχόν λάθη στις καθημερινές σας επικοινωνίες, πρέπει να λαμβάνετε υπόψη τα εξής:

- Στην περίπτωση που αμφιβάλλετε για την καταγραφή μιας επικοινωνίας, συμβουλευτείτε το Νομικό Τμήμα.
- Όποτε καταγράφετε κάτι, έχετε υπόψη ότι κάποια στιγμή μπορεί να καταστεί δημόσια προσβάσιμο.



- Μη δίνετε την εντύπωση ότι έχει γίνει οποιαδήποτε συνεννόηση στον κλάδο των κατασκευαστικών σχετικά με έργα που έχουν προκηρυχθεί ή αναληφθεί.
- Μη χρησιμοποιείτε φράσεις όπως «καταστροφή/ διαγραφή μετά την ανάγνωση».
- Μην κάνετε εικασίες σχετικά με τη νομιμότητα μιας δραστηριότητας.
- Να κρατάτε μόνο τις τελικές μορφές των εγγράφων στο αρχείο σας, άλλως, να σημειώνετε με σαφήνεια ότι ένα έγγραφο είναι «σχέδιο/ υπό νομική έγκριση/ υπό έγκριση Διοίκησης».
- Να καταγράφετε ξεκάθαρα τις πηγές πληροφοριών για τη δραστηριότητα των ανταγωνιστών, προκειμένου να μη δίνεται η εντύπωση ότι μπορεί να προήλθαν από απευθείας επαφές (ανταλλαγή πληροφοριών) με ανταγωνιστές.
- Να κρατάτε ακριβείς σημειώσεις των συναντήσεών σας με ανταγωνιστές, ώστε να μην τίθεται σε αμφιβολία η νομιμότητα των συναντήσεων. Σε περίπτωση που αμφιβάλλετε για το κατά πόσο οι συζητήσεις που έγιναν παραβιάζουν τις διατάξεις του Δικαίου του Ανταγωνισμού, ενημερώστε άμεσα το Νομικό Τμήμα για το περιεχόμενό τους.
- Αποφύγετε τη χρήση γλώσσας που δίνει την εντύπωση ότι η ΑΒΑΞ Α.Ε. εφαρμόζει στρατηγική επιχειρηματικής εξόντωσης ενός ανταγωνιστή.

Τα emails και άλλες ηλεκτρονικές επικοινωνίες μπορεί συχνά να περιλαμβάνουν πιο επιβλαβείς δηλώσεις από επίσημες επιστολές, memos και συμφωνίες, επειδή συχνά αποστέλλονται χωρίς επισημότητα, με τη λανθασμένη εντύπωση ότι είναι εμπιστευτικά ή μπορεί να διαγραφούν μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα. Οι ηλεκτρονικές επικοινωνίες μπορεί να ελεγχθούν κατά τη διάρκεια μιας έρευνας από τις αρχές ανταγωνισμού ακόμα και αν έχουν διαγραφεί. Θεωρούνται μία πολύ καλή πηγή πληροφόρησης, επειδή αποθηκεύονται σύμφωνα με την ώρα και την ημερομηνία και δίνουν την πλήρη εικόνα σχετικά με το τι έλαβε χώρα.

Επομένως, πρέπει να προσέχετε τα εξής:

- Να αντιμετωπίζετε την αποστολή ενός email σαν επίσημη επικοινωνία, έχοντας υπόψη ότι κάποια στιγμή μπορεί να διαβαστεί από άλλους.
- Έχετε υπόψη ότι τα μηνύματα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας μπορούν να ανακτηθούν από τις αρχές και να εξεταστούν ακόμα και μετά τη διαγραφή τους.
- Να είστε ιδιαίτερος προσεκτικοί με τα μηνύματα που ανταλλάσσετε με άτομα εκτός της ΑΒΑΞ Α.Ε.. Θυμηθείτε ότι τα emails μπορεί να αποτελούν μέρος αλυσίδας αλληλογραφίας και είναι δυνατόν να προωθηθούν πολλές φορές.

## 7. ΑΙΦΝΙΔΙΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Ο αιφνίδιος έλεγχος είναι μία επιτόπια έρευνα που πραγματοποιείται στις εγκαταστάσεις της εκάστοτε επιχείρησης από στελέχη της Γενικής Διεύθυνσης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, χωρίς προηγούμενη ειδοποίηση, προκειμένου να ελεγχθεί η συμμόρφωση με τις διατάξεις του Δικαίου του Ανταγωνισμού, είτε αυτεπαγγέλτως είτε βάσει καταγγελίας από πελάτη ή ανταγωνιστή. Ακολουθούν ορισμένες πρακτικές οδηγίες σχετικά με τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθήσουν τα στελέχη της ΑΒΑΞ Α.Ε. στην περίπτωση ελέγχου από στελέχη της Γενικής Διεύθυνσης της Επιτροπής Ανταγωνισμού («Ελεγκτές») σε οποιαδήποτε από τις εγκαταστάσεις της εταιρείας.

Η τήρηση της διαδικασίας είναι κρίσιμη ώστε να διεξαχθεί η έρευνα Γενικής Διεύθυνσης της Επιτροπής Ανταγωνισμού με τον ομαλότερο δυνατό τρόπο και να διαφυλαχθούν τα συμφέροντα της ΑΒΑΞ Α.Ε.. Εξάλλου, οι διατάξεις του Δικαίου του Ανταγωνισμού προβλέπουν την επιβολή προστίμων στην εταιρεία ή σε φυσικά πρόσωπα που παρεμποδίζουν την έρευνα της αρχής (παρεμβαίνοντας στον έλεγχο ή αποκρύπτοντας στοιχεία), ύψους από € 15,000 μέχρι ποσοστό 1% του τζίρου της προηγούμενης χρονιάς, και ποινικές κυρώσεις σε φυσικά πρόσωπα που παρεμποδίζουν την έρευνα ( τουλάχιστον 6 μήνες φυλάκιση).

### 7.1. Αφιξη των Ελεγκτών στην ΑΒΑΞ Α.Ε.

Κατά την άφιξη των Ελεγκτών σε εγκατάσταση της ΑΒΑΞ Α.Ε. ο φύλακας ή/και η/ο υπεύθυνος υποδοχής, πρέπει να ενημερώσει τα κάτωθι πρόσωπα («Υπεύθυνοι»):

- Υπεύθυνο Συμμόρφωσης: Νικόλαος Μπούζας
  - Νομικό Τμήμα: Κλεοπάτρα Παπασταματίου
  - Chief Information Security Officer: Παναγιώτης Αναγνώστου
  - Διευθυντής Ανθρώπινου Δυναμικού & Διοικητικών Υπηρεσιών: Ιωάννης Κούμενος
- Στη συνέχεια οι Υπεύθυνοι πρέπει να ενημερώσουν άμεσα τον Διευθύνοντα Σύμβουλο Κων/νο Μιτζάλη, και τους δικηγόρους Αναστασία Δρίτσα, ή/και Κωνσταντίνο Σακελλάρη ή/και Βιολέτα Παναγιωτούλου της δικηγορικής εταιρείας Κυριακίδης Γεωργόπουλος.

Προτού τους επιτραπεί η είσοδος, οι Ελεγκτές οφείλουν να επιδείξουν επίσημα έγγραφα εξουσιοδότησης και ταυτότητες:

- Εντολή ελέγχου από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Ανταγωνισμού



- Ένταλμα από τον Εισαγγελέα (για έρευνα σε ιδιωτικούς χώρους)

Η εντολή ελέγχου περιλαμβάνει (α) τα ονόματα των Ελεγκτών που εντέλλονται από τον Πρόεδρο να πραγματοποιήσουν τη συγκεκριμένη έρευνα, (β) την επωνυμία και τη διεύθυνση της εγκατάστασης της επιχείρησης που ερευνάται (π.χ. διεύθυνση εργοταξίου ή κεντρικών γραφείων), και (γ) το αντικείμενο της έρευνας, ήτοι για ποια πιθανή παράβαση του Δικαίου του Ανταγωνισμού θέλουν να συγκεντρώσουν στοιχεία οι Ελεγκτές. Η εντολή ελέγχου φέρει τη σφραγίδα της Επιτροπής και την υπογραφή του Προέδρου.

[σήμα στο επιστολόχαρτο της Επιτροπής Ανταγωνισμού]

Ο φύλακας ή/και η/ο υπεύθυνος υποδοχής πρέπει να ελέγξει τις ταυτότητες των Ελεγκτών ώστε να ταυτοποιήσει ότι είναι αυτοί που αναφέρονται στην εντολή ελέγχου και να κρατήσει αντίγραφο της εντολής ελέγχου.

Εφόσον επιδείξουν οι Ελεγκτές τα ως άνω έγγραφα και επιβεβαιωθούν τα στοιχεία τους, δεν μπορεί να εμποδιστεί η είσοδός τους στην εταιρεία. Μπορεί βέβαια να τους ζητηθεί να παραμείνουν στον χώρο υποδοχής μέχρι να έρθει κάποιος από τους Υπευθύνους. Ο χρόνος αναμονής τους δε θα πρέπει να ξεπερνά τα 2 – 3 λεπτά.

Προσοχή! Οι ελεγκτές δεν υποχρεούνται να αναμένουν την έλευση των Υπευθύνων και μπορούν να προχωρούν αμέσως στον έλεγχο στα γραφεία των στελεχών της επιχείρησης. Για τον λόγο αυτό, η διαδικασία ενημέρωσης των Υπευθύνων και των εξωτερικών δικηγόρων πρέπει να ενεργοποιείται άμεσα.

## 7.2. Αρμοδιότητες των Υπευθύνων της ΑΒΑΞ Α.Ε.

Οι Υπεύθυνοι θα πρέπει να φροντίσουν για την εσωτερική οργάνωση της ΑΒΑΞ Α.Ε. προκειμένου να εξασφαλιστεί η ομαλή διεξαγωγή της διαδικασίας. Στην προσπάθεια αυτή συνδράμουν και οι εξωτερικοί δικηγόροι, αλλά δεδομένης της ταχύτητας με την οποία πρέπει να κινηθεί η διαδικασία, οποιοσδήποτε είναι παρών κατά την έλευση των ελεγκτών θα πρέπει να είναι σε θέση να χειριστεί την κατάσταση για να διαφυλάξει τα συμφέροντα της ΑΒΑΞ Α.Ε.. Οι ενδεδειγμένες ενέργειες περιλαμβάνουν τα εξής:

- Διάθεση κλειστού χώρου στους Ελεγκτές (π.χ. αίθουσα συνεδριάσεων) όπου θα τοποθετούνται προσωρινά τα ελεγχόμενα έγγραφα και θα διεξάγονται οι απαραίτητες συνεννοήσεις για την πρόοδο της διαδικασίας.
- Ενημέρωση των Προϊσταμένων των εταιρικών μονάδων που αφορά ο έλεγχος. Ο





έλεγχος μπορεί να αφορά ορισμένη δραστηριότητα της εταιρείας και θα πρέπει να ενημερωθούν κατά περίπτωση τα αρμόδια πρόσωπα.

- Καταγραφή ερωτήσεων των Ελεγκτών κατά τα επιμέρους στάδια.
- Συνεργασία με το Τμήμα Μηχανογράφησης και ορισμός προσώπων για την πληρότητα της εποπτείας των Ελεγκτών σε όλους τους χώρους της Εταιρείας. Οι Υπεύθυνοι, με τη συνδρομή και άλλων υπαλλήλων αν χρειαστεί, πρέπει να συνοδεύουν τους Ελεγκτές εντός της Εταιρείας, και δε θα πρέπει να τους αφήνουν ποτέ χωρίς επιτήρηση.

### **7.3. Δικαιώματα των Ελεγκτών για έλεγχο αρχείων/ λήψη αντιγράφων**

Οι Ελεγκτές έχουν δικαίωμα να ζητήσουν και να λάβουν αντίγραφο κάθε εγγράφου με την προϋπόθεση ότι είναι σχετικό με το αντικείμενο του ελέγχου, όπως αυτό περιγράφεται στη σχετική εντολή. Τα έγγραφα δύνανται να τα αναζητήσουν στον χώρο του γραφείου, σε ντουλάπια, συρτάρια, σε χαρτοφύλακες (οι οποίοι πρέπει να ανοίγονται για τους Ελεγκτές, εφόσον είναι κλειδωμένοι), ακόμα και εντός οχημάτων που βρίσκονται στο εταιρικό παρκινγκ.

Η εναντίωση σε παράδοση εγγράφων να μπορεί να γίνεται μόνο για προφανείς λόγους, να είναι δικαιολογημένη και όχι διαρκώς επαναλαμβανόμενη, ώστε να μην εκληφθεί ως παρελκυστική πολιτική και άρα παρακώλυση του ελέγχου. Αν υπάρχει διαφωνία, το σχετικό έγγραφο τοποθετείται σε σφραγισμένο φάκελο προκειμένου να κριθεί το ζήτημα σε ύστερο στάδιο.

Δικαιολογημένοι λόγοι εναντίωσης μπορεί να είναι οι εξής:

- Το έγγραφο αφορά σε προσωπικά δεδομένα & ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα.
- Το έγγραφο αφορά σε στοιχεία εκτός του πεδίου ελέγχου, δηλαδή ζητήματα που δεν περιλαμβάνονται στα ερευνώμενα, όπως αυτά αποτυπώνονται στην εντολή ελέγχου.
- Το έγγραφο καλύπτεται από δικηγορικό απόρρητο [βλ. ενότητα 7.3.1. κατωτέρω].

Η ΑΒΑΞ Α.Ε. δεν μπορεί να εμποδίσει τους ελεγκτές να λάβουν έγγραφα που περιλαμβάνουν επιχειρηματικά απόρρητα/ επαγγελματικά μυστικά, εφόσον εμπίπτουν στο πεδίο ελέγχου. Η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Επιτροπής Ανταγωνισμού έχει καθήκον εχεμύθειας και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της μπορεί να λαμβάνει υπόψη επιχειρηματικά απόρρητα/ επαγγελματικά μυστικά κατά τη διάρκεια μιας ερευνώμενης παράβασης.

### 7.3.1. Δικηγορικό Απόρρητο

Η επικοινωνία της ΑΒΑΞ Α.Ε. με εξωτερικούς δικηγόρους, προκειμένου να λάβει νομική συμβουλή, και οι σημειώσεις σχετικά με τη νομική συμβουλή, αποτελούν «δικηγορικό απόρρητο». Τέτοιου είδους επικοινωνίες δεν μπορούν να εξετασθούν ή να κατασχεθούν από τις δημόσιες αρχές ή να ληφθούν υπόψη κατά την έρευνα της Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού ή σε αγωγή/μήνυση.

Προσοχή! Το δικηγορικό απόρρητο δεν καλύπτει επικοινωνίες με το Νομικό Τμήμα της ΑΒΑΞ Α.Ε.

Για τη διευκόλυνση της θεμελίωσης του επιχειρήματος για την κάλυψη από δικηγορικό απόρρητο των σχετικών εγγράφων της ΑΒΑΞ Α.Ε., προτείνεται να ακολουθούνται οι εξής κατευθύνσεις κατά τον καθημερινό χειρισμό των εγγράφων αυτών:

- Βεβαιωθείτε ότι το όνομα της δικηγορικής εταιρείας ή/και του εξωτερικού δικηγόρου είναι εμφανές στην αρχή του εγγράφου/email με το οποίο ζητείται νομική συμβουλή και τιτλοφορείται με τη φράση «δικηγορικό απόρρητο». Μην κάνετε το ίδιο για τις επικοινωνίες με το Νομικό Τμήμα της ΑΒΑΞ Α.Ε..
- Στην περίπτωση που απαντάτε σε ερωτήσεις του εξωτερικού δικηγόρου σχετικά με τη νομική συμβουλή που ζητάτε να αναγράφετε τη φράση «δικηγορικό απόρρητο» στην αρχή του εγγράφου/email.
- Μην αποστέλλετε σε τρίτα άτομα τις επικοινωνίες με εξωτερικούς δικηγόρους. Πριν αναφερθείτε στη συμβουλή του εξωτερικού δικηγόρου σε επικοινωνία με τρίτα άτομα, ζητείστε τη συμβουλή του Νομικού Τμήματος.
- Κρατάτε τις επικοινωνίες με τους εξωτερικούς δικηγόρους σχετικά με την παροχή νομικών συμβουλών σε ξεχωριστό φάκελο που τιτλοφορείται «δικηγορικό απόρρητο».

### 7.3.2. Ηλεκτρονικά αρχεία

Εφόσον τα αρχεία ή έγγραφα που θέλουν να ερευνήσουν οι Ελεγκτές είναι σε ηλεκτρονική μορφή, μπορεί να ζητηθούν οι σχετικοί κωδικοί πρόσβασης (password) ή εκτυπώσεις των αρχείων αυτών. Οι Ελεγκτές έχουν δικαίωμα να κατάσχουν τα ηλεκτρονικά αρχεία (πχ. ένα laptop ή ένα σκληρό δίσκο) και να το εξετάσουν σε ύστερο στάδιο. Αντί κατάσχεσης, είναι πολύ πιθανόν η Ελεγκτές να λάβουν ηλεκτρονικό αντίγραφο όλων των αρχείων ενός υπολογιστή/ laptop/tablet. Στις περιπτώσεις αυτές ακολουθείται μία ειδική διαδικασία



(«αποσφράγιση») σε μεταγενέστερο στάδιο στα γραφεία της Επιτροπής Ανταγωνισμού, παρουσία εκπροσώπων ή/και εξωτερικών δικηγόρων της εταιρείας.

Ο Υπεύθυνος Μηχανογράφησης παρίσταται και ενημερώνει τους Ελεγκτές για τις ισχύουσες πολιτικές και διαδικασίες ασφαλείας της ΑΒΑΞ Α.Ε., και φροντίζει για τη λήψη αντιγράφων όλων των ηλεκτρονικών αρχείων που λαμβάνουν οι Ελεγκτές.

#### **7.4. Ερωτήσεις Ελεγκτών προς στελέχη της ΑΒΑΞ Α.Ε.**

Οι Ελεγκτές είναι δυνατόν να απευθύνουν ερωτήσεις προς τα στελέχη της ΑΒΑΞ Α.Ε., είτε σχετικά με συγκεκριμένα έγγραφα που εξετάζουν επιτόπου είτε σε αναζήτηση γενικότερων πληροφοριών για την ερευνώμενη παράβαση. Τα θέματα για τα οποία μπορεί να ερωτηθείτε πρέπει να προκύπτουν από την εντολή ελέγχου, διαφορετικά μπορείτε να αρνηθείτε να απαντήσετε απολύτως δικαιολογημένα. Δεν θα πρέπει να υπάρχει αδικαιολόγητη άρνηση, ώστε να μην κατηγορηθεί η ΑΒΑΞ Α.Ε. για άρνηση συνεργασίας κατά τον έλεγχο.

Σε κάθε περίπτωση, ζητήστε την παρουσία δικηγόρου πριν απαντήσετε σε ερωτήσεις των ελεγκτών (με εξαίρεση τις πρακτικές ερωτήσεις σχετικά με κωδικούς πρόσβασης σε αρχεία, ξεκλείδωμα ντουλάπας ή συρταριού κλπ.). Θα πρέπει να δίνεται σαφείς, συνοπτικές και ακριβείς απαντήσεις, να ζητάτε διευκρινίσεις αν δεν καταλαβαίνετε την ερώτηση, και να κρατάτε σημειώσεις των ερωτήσεων και απαντήσεων.

#### **7.5. Ενδεδειγμένες ενέργειες/ Ενέργειες προς αποφυγή κατά τη διάρκεια του Ελέγχου**

##### **7.5.1. Ενδεδειγμένες ενέργειες κατά τη διάρκεια του Ελέγχου**

- Να είστε ήρεμοι καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου.
- Να ειδοποιείτε τους Υπευθύνους και τον εξωτερικό δικηγόρο ΑΜΕΣΩΣ.
- Να είστε ευγενικοί προς τους Ελεγκτές.
- Βεβαιωθείτε ότι κάθε Ελεγκτής έχει ένα συνοδό ανά πάσα στιγμή.
- Να σημειώνετε ό,τι συμβαίνει κατά τον έλεγχο.
- Να κρατάτε αντίγραφα των εγγράφων που λαμβάνουν οι Ελεγκτές [βλ ενότητα 7.6. κατωτέρω].

### 7.5.2. Ενέργειες προς αποφυγή κατά τη διάρκεια του Ελέγχου

- Μην παρέχετε οικειοθελώς πληροφορίες, έγγραφα ή προφορικές εξηγήσεις στους Ελεγκτές.
- Μην παρέχετε παραπλανητικές πληροφορίες στους Ελεγκτές ή πληροφορίες που δεν είστε βέβαιοι ότι είναι σωστές.
- Μην απαντάτε σε ερωτήσεις για θέματα εκτός της αρμοδιότητάς σας.
- Μην αποκρύπτετε ή καταστρέφετε σχετικά έγγραφα/ e-mail. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού εφαρμόζει εξελιγμένες μεθόδους ανάκτησης (ηλεκτρονικών) αρχείων κι επομένως ακόμα και τα διαγραμμένα αρχεία μπορεί να εντοπιστούν, ενώ η ίδια η πράξης διαγραφής θεωρείται παρακώλυση της διαδικασίας.
- Μην υπογράφετε οποιοδήποτε έγγραφο εκτός αν έχετε λάβει εντολή από τον εξωτερικό δικηγόρο ή το Νομικό Τμήμα.
- Μην κάνετε τηλεφωνήματα και μην συζητάτε εσωτερικά θέματα παρουσία των Ελεγκτών.
- Μην συζητήσετε τον έλεγχο εντός ή εκτός της εταιρίας (συμπεριλαμβανομένων συζητήσεων με εκπροσώπους του τύπου ή/ και ανταγωνιστές).
- Μην απαντήσετε σε οποιαδήποτε ερώτηση από το τηλέφωνο ή μέσω e-mail κατά τη διάρκεια ή μετά τον έλεγχο: επικοινωνήστε αμέσως με το Νομικό Τμήμα.

### 7.6. Μετά την αποχώρηση των Ελεγκτών

Ο έλεγχος μπορεί να διαρκέσει από την ανατολή έως τη δύση του ηλίου. Σε περίπτωση μη ολοκλήρωσης της έρευνας εντός της ίδιας ημέρας, οι Ελεγκτές έχουν δικαίωμα να «σφραγίσουν» τον χώρο μέχρι να επανέλθουν για να συνεχίσουν την έρευνα. Η «σφραγίδα» που τοποθετούν οι Ελεγκτές σε έναν χώρο (π.χ. σε είσοδο αίθουσας) ή σε ντουλάπια κλπ, δε θα πρέπει να παραβιάζεται. Στην περίπτωση που διαπιστωθεί σχετική παραβίαση, επιβάλλονται υψηλά πρόστιμα.

Κατόπιν της συγκέντρωσης των εγγράφων αντίγραφα των οποίων θέλουν οι Ελεγκτές, ξεκινάει η διαδικασία αντιγραφής τους (φωτοτυπίες). Η ΑΒΑΞ Α.Ε. θα πρέπει να κρατά και επιπλέον αντίγραφα για το αρχείο της.

Με την ολοκλήρωση του ελέγχου, οι Ελεγκτές παραδίδουν κατάσταση όπου αναφέρεται το σύνολο των (ηλεκτρονικών) εγγράφων και αρχείων που ελήφθησαν.



Ο Υπεύθυνος Συμμόρφωσης ή το Νομικό Τμήμα φυλάσσουν τον φάκελο με τα αντίγραφα των εγγράφων που έλαβαν οι Ελεγκτές. Αντίγραφο αυτού του φακέλου πρέπει να παραδοθεί στους εξωτερικούς δικηγόρους.

Οι Υπεύθυνοι συντάσσουν έκθεση προς υποβολή στο ΔΣ της Εταιρείας, η οποία περιλαμβάνει τα εξής:

- Περιεχόμενο του ελέγχου (με συνημμένο αντίγραφο της εντολής ελέγχου)
- Καταγραφή εγγράφων που δόθηκαν στους Ελεγκτές
- Απαντήσεις στα ερωτήματα Ελεγκτών
- Επικείμενες ενέργειες (συμπληρωματική παροχή στοιχείων/ αποσφράγιση).

ΤΟ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.